CUMA
18
NİSAN
1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2034
5 KURUŞ

TAN

GUNLUK SIYASI HALK GAZETESI

VATANDAŞ!
Ağzını Kapa, Yerin Kulağı Vardır.

Balkan ve Mısır Harbinin Siyasî Mânası

Türkiye, doğrudan doğruya bir tecavüze uğramadıkça gayri muharip vaziyetini idame edeceğini fiilen ve eserleriyle isbat etmiştir. Almanyanın da fiil ve eserleri ile teminatında samimî olduğunu göstermesi, bizi memnun eder. Fakat bu, bizim uyumamız demek değildir. Türkiye, bütün ihtimalleri gözönünde bulundurarak ona göre tedbir almakta kusur etmemiştir ve etmiyecektir.

M. Zekeriya SERTEL

Almanyanın bir taraftan Balkanlarda diğer taraftan da Mısırda İngilizlere karşı açtığı harbin siyasî mana ve şümulü üzerinde az durulmuştur.

Almanya Balkanlarda İngiliz ordusunu mağlûp ettikten ve Yunanistanda Mataban burnuna dayandıktan sonra Şarkî Akdenizde İngiliz üstünlüğü ile mücadeleye geçecektir. Bir taraftan Mısırı işgale teşebbüs etmesinin de sebebi budur. Gayesi Mısırı istilâ ederek İngiliz donanmasının en büyük üssü olan İskenderiyeyi ele geçirmek, sonra da Süveyşi kapayarak İngiliz imparatorluğunun yollarını kesmektir.

Almanya buna muvaffak olacak mıdır, bilmiyoruz. Fakat bir an için en fena ihtimalleri göz önünde bulundurarak şarkî Akdenizden İngiliz donanmasını çıkarmaya, Süveyş yolunu kapamaya muvaffak olduğunu farzedelim. Bu takdirde bizi doğrudan doğruya alâkadar eden bir vaziyet karşısında bulunduğumuzu görürüz.

* *

Almanyanın askerlikte ve siyasette takip ettiği usul da ima bir çevirme hareketiyle muhasımının etrafla olan bağlarını kesmektir. Bu bağlar kesildikten, bütün köprüler yıkıldıktan sonra muhasımı ile tek başına kalarak onu yere vurmak kolaylaşır.

Tâ 1934 tenberi takip ettiği siyaseti bir panorama gibi söyle gözünüzün önünden geçiriniz. Evvelâ Fransa ile Sovyetler arasındaki ittifakı bozmayı gaye edinmişti. Chamberlain'in ve Fransız nazilerinin yardımiyle buna muvaffak oldu. Sonra İngiltere ve Fransanın Almanya etrafında vücude getirdiği küçük antant devletlerini birbirinden ayırdı. Ondan sonra da birer birer Balkan antantını parçaladı. Yugoslavyayı da etrafını çevirerek tecrit ettikten, bütün ittifaklarmdan ve taahhütlerinden uzaklaştırdıktan sonra yere vurdu.

Şimdi de Balkanlarda ve Mısırda bu çevirme ve tecrit siyasetinin bize karşı takip edildiğini görüyoruz. Yunanistandan İngiliz ordusunu çıkardıktan ve bütün Balkanlara hâkim olduktan sonra, Türkiye Balkanlarda tecrit edilmiş bir vaziyete düşecektir. Fakat bu kâfi değildir. Çünkü Akdeniz ve Mısır tarikiyle Türkiyenin müttefiki ile irtibatı bakî kalmaktadır. Bu bağları da keserek Türk - İngiliz ittifakını sıfıra indirmek için Mısırın işgali de lâzımdır. Şarkî Akdenizden İngiliz donanması çekilir ve Mısır Almanlar tarafından işgal edilirse, o vakit İngilterenin Türkiyeye yardım etmesine imkân kalmıyacaktır. Filvaki Basra ve Bağdat yolu ile irtibatı idame mümkünse de bu bağ kâfi derecede kuvvetli olmaktan uzaktır.

Binaenaleyh Almanyanın Balkan harbinden sonra Türkiyeye gelip gelmiyeceği sualine cevap arayanlar, Balkan ve Mısır harbinin Türkiyeyi tecrit gayesini takip eden bu siyasî safhasını göz önünde bulundurmalıdırlar.

Onun için Balkanlarda ve Mısırda cereyan eden harple Türkiye doğrudan doğruya alâkadardır. Türkiye ile Almanya arasında bir ademi tecavüz paktı imza edilmek üzere olduğu hakkında çıkarılan rivayetler bu zaviyeden tetkik edildiği zaman çok manidardır. Bu rivayetlerin, Almanyanın Türkiyeye karşı hiç bir fena niyet beslemediğini anlatarak bizi uyutmak için uydurulmuş olması ihtimali çoktur. Çünkü iki taraf da birbirlerine karşı tecavüz niyeti beslemediklerini müteaddit vesilelerle tekrar etmişlerdir. Türkiye, doğrudan doğruya bir tecavüze uğramadıkça gayri mu-

(Sonu; Sa: 4; Sü: 4)

Reisicümhur İsmet İnönü'nün evvelki gün Ankarada Türk Hava Kurumunu şereflendirerek Hava Okulunda tetkiklerde bulunduğunu yazmıştık. Bu resimde Millî Şefimizi, bu ziyaretleri sırasında Kurum baskanından izahat alırken görüyoruz.

Yeni Bastırılan 100 Liralık ve 50 Kr.luk Banknotlar

Bunları Memleketimize Getirmekte Olan Vapur Pire Limanında Kazaya Uğradı

Ankara, 17 (A.A.) — Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından bildirilmiştir:

Yeni bastırılan 100 liralık ve 50 kuruşluk ihtiyat banknotları getirmekte olan vapur Pire liman ında kazaya uğradığından bu banknotlar ortalığa dağılmıştır.

Bunlardan 100 liralık banknotlar hâlen piyasada bulunan yüz liralık banknotlara aynen müşabih olup tedavüldekilerden yegâne farkları üzerlerinde büyük Reisicümhurumuz Inönünün resimleri bulunmasıdır.

5 kuruşluklara gelince esasen bu kıymette tedavülde banknot bulunmadığından bunlar için ev saf bildirmiye lüzum yoktur.

Bu 100 liralık ve 50 kuruşluk banknotların kıymeti bulunmadığını ve alınmamasını sayın halkımıza ilân ve tavsiye ederiz.

A. Darlan'ın İngiliz Aleyhtarlığı

Mrl. Petain Amiralin Donanmaya Verdiği Emri Geri Aldırdı

Ankara, 17 (Radyo gazetesi)— İngilizler, Afrikaya Alman kuvvetlerinin geçmesinde Fransayı mesul tutmakta ve bu işte Vichy hükûmetinin kusuru olmasa bile, Amiral Darlanın rolü olduğu mu hakkak sayılmaktadır. Hattâ Reutere göre, Amiral Darlan Dunkerque zıhlısı da dahil olmak üzere şimali Afrika limanlarındaki bütün Fransız harp gemilerinin Tulon limanına gelmesini istemiştir. Fakat Mareşal Petain bunu öğrenmiş, Amiralden izahat istemiş, Amiral evvelâ kaçamak lı cevap vermiş, sonra Ingiltere aleyhinde bulunmuştur. Mareşal

(Sonu: Sa 5; Sü 4)

Balkanlara Amerikadan İlk Yardım

Harp Malzemesi Dolu İlk Gemi Kafilesi Dün Yola Çıkarıldı

Ankara, 17 (Radyo gazetesi)— Kızıldenize Amerikan gemileri nin geçmesine müsaade edilmesi üzerine birçok gemiler Ingiltere, Yunanistan ve Yugoslavyaya yardım için mütenevvi malzeme yüklü olarak Amerika limanlarından hareket etmiştir.

Bahrye Nazırının sözleri

Vaşington, 17 (A.A.) — Ayan meclisinin millî müdafaa tahkikatı encümeni önünde beyanatta bulunan Bahriye Nazırı albay Knox, Amerikan bahriyesinin, hemen her gün mevcut stoklardan Ingiltereye malzeme gönder mekte olduğunu bildirmiştir.

★ Yabancı propagandaya âlet olma. Memleket meselelerini herkesin önünde konuşma.

★ Her duyduğuna inanma. Her duyduğunu söyleme.

Yugoslav Mukavemeti Kırıldı

Ordu dün Gece 21 de Silâhlarını Bıraktı

Teslimiyet, Bugün 12 de Mer'iyete Girecek

Almanlara Göre Bir Mütareke Akti Mevzuubahs Değildir

Berlin, 17 (A. A.) — "D. N. B." bildiriyor: Yugoslav ordusunun şimdiye kadar silâhtan tecrit edilmemiş olan heyeti umumiyesi, bugün saat 21 de şartsız olarak silâhlarını bırakmıştır. Teslimiyet, 18 Nisan saat 12 de mer'iyete girecektir.

Mütareke mevzuubahs değil

Berlin, 17 (A.A.) — Yarı resmî mahfillerde beyan edildiğine göre, Yugoslav ordusunun mukavemeti artık tamamen kırılmış olduğundan Almanya ile Yugoslavya arasında bir mütarekenin akdi mevzuubahis değildir.

Ayni mahfillerde kral Petronun ve Simoviç hükûmetinin şimdi nerede bulundukları malûm olmadığı bildirilmiştir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 17 (A.A.) — "Tebliğ„ Hususî bir tebliğ ile bildirildiği veçhile dağılmakta olan ikinci Sırp ordusu Saraybosna mıntakasında teslim olmuştur. Memleketin dağınık gruplardan temizlenmesine devam edilmektedir. Nerede mukavemet gösterildi ise derhal kırılmıştır.

Vardar üzerinde bir köprü tahrip edildi

Atina, 1 7(A.A.) — Ingiliz hava kuvvetlerinin Almanlar tarafından Köprülüde Vardar nehri üzerine kurulan bir köprüyü muvaffakıyetle bombardıman etmeleri sayesinde cenubî Sırbistandaki Alman ordusunun ileri hareketi durdurulmuştur.

Orta şark Ingiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının köprünün tahribi hakkındaki tebliği etrafında tafsilât veren salâhiyetli Atina mahfilleri Ingiliz pike tayyarelerinin bu işi nasıl başardıklarını anlatmaktadırlar.

Ingiliz pilotları hedeflerinin üzerine vardıkları zaman birçok projektörler ve şiddetli bir baraj ateşiyle karşılaşmışlardır. Bir pilot dört defa pike yaparak bombalarının tesirini iyice tesbit etmek istemiştir. Bu pilotun attığı ilk bombalar hedefe isabet ederek köprüyü tahrip etmiştir. Ikin

(Sonu: Sa 5; Sü 1)

Büyük Bir İngiliz Filosu Atlantikten Cebelitarığa Geldi

Algesiras, 17 (A. A.) — "D. N. B.": Büyük bir İngiliz filosu Atlantikten cebelitarık'a gelmiştir. Filo kalenin askerî limanında demirlemiştir. Filoda bir tayare gemisi ile Renown zırhlısı da vardır.

Akdenizde evvelki gün batırılan İtalyan gemileri

Londra, 17 (A. A.) — "BBC": Sicilya ve Trablusgarp arasında bir düşman gemi kafilesinin İngiliz deniz cüzütamları tarafından batırıldığı hakkında bahriye nezaretinin neşrettiği tebliğe ilâveten batırılan ticaret gemilerinin kısmen harp malzemesi ve kısmen de asker taşımakta olduğu bildirilmektedir.

★

Londra, 17 (A. A.) — Dün Amirallik dairesi tarafından batırıldığı bildirilen Mohavk muhribi Tribal sınıfından bir muhrip olup 1937 senesinde denize indirilmiştir. Hacmi 1870 ton, mürettebatı 190 kişidir. 4.7 pusluk 8 ve daha küçük çapta 7 topu vardır.

Yunanistanda harekâta sahne olan mıntakayı ve tebliğlerde ismi geçen şehirleri gösterir harita

Şimali Afrikada Tobruk mevkiini siddetle müdafaa eden Britanya kuvvetlerine mensup bir kıta, çölde manevra yaparken

Libya Cephesi

Donanma Capuzzo'yu Dövüyor

Tobruk'a Yapılan Yeni Alman Hücumları Ağır Zayiata Mal Oldu

Kahire, 17 (A. A.) — "Tebliğ": Bir keşif müfrezemiz Tobruk müdafaa hattı dışında bir düşman mevziine muvaffakıyetle girerek 7 İtalyan subayı ile 139 İtalyan askeri esir almıştır. Tobruk müdafaa hattına karşı düşman tarafından yapılan yeni bir hücum topçu ateşiyle püskürtülmüş ve düşman yeniden ağır zayiat vermiştir. Dünkü harekât esnasında düşmandan 25 subayla 767 asker esir aldık. Bundan baska düşmanın muharebe meydanında 2000 den fazla ölü bıraktığı görülmüştür. Sollum mıntakasında keşif müfrezelerimiz faaliyetlerine şiddetle devam ediyorlar. Carpısma esnasında düşmana baskın yapılarak ağır zayiat verdirilmiştir.

Habeşistanda: Dessie istikametinde birleşmekte olan kollarımız veni terakkiler kaydetmislerdir. Bir mikdar daha esir alınmıştır. Addis - Abeba'ya doğru kaçmakta iken yakalanan harp esirlerinin mikdarı beş bin İtalyan ve dört bin müstemleke askerine varmıştır. Alge mıntakasında İtalyan müstemleke askerlerinden mürekkep bir kıta teslim olmuş ve ileri hareketimize iştirak etme küzere ordumuza gönüllü yazılmıştır.

Sonu; Sa. 4; Sü. 3

Askerî Vaziyet

MUHTELİF CEPHELERDE SON VAZİYET

(Askerî Muharririmiz yazıyor)

Balkanlarda bütün şiddetiyle devam etmekte olan harbin sıklet merkezi tamamen Yunanistana intikal etmiştir. Arnavutluktan başlıyarak Ege sahiline kadar uzanan ve Şimali Yunanistanı baştanbaşa kateden müstahkem müttefik cephesinde ve bilhassa bu cephenin şimali şarkî ve merkez tarafında katî muharebeler cereyan etmektedir.

İngiliz ve Yugoslavlara göre, Yugoslavyadan artık askerî bakımdan ümit kalmamıştır.

Libya cephesindeki Alman taarruzu eski şiddet ve süratini kaybetmiş gibi görünmektedir.

(Sonu; Sa: 4; Sü: 4)

Tayyare Sanayiinde Yeni Bir İnkilâp

Ottawa, 17 (A. A.) — Amerikan tayyarelerinin yeni bir usul sayesinde dökülmüş elâstikî bir maddeden imal edilmeleri imkânı Amerika tayyarecilik sanayiinde bir inkilâp yapacak mahiyettedir. Üzerine elâstikî bir madde sürülerek kontrplâktan imal edilen gayet büyük bir bombardıman tayyaresi dün en çetin tecrübelerden geçirilmiştir. Tecrübeler muvaffakıyetle neticelendiğinden bundan böyle bu tayyareler Kanadâ hesabına toptan imal edilebileceklerdir. Sivil havacılık müşavirleri ve İngiliz mütehassısları yeni usulü tasvip etmişlerdir.

Yunanistanda Makedonya Muharebesi Şiddetlendi

Yeni Mukavemet Hatt Şiddetli Hücumlara Rağmen Sarsılmadı

Alman Tebliğine Göre Serfiçe Alınmış

Atina, 17 (A. A.) — Atina radyosu, garbî Makedonyada düşmanın yeni ve şiddetli bir hücumuna maruz kalan Yunan ordusunun Almanlara ciddî zayiat verdirdiğini bildirmiştir. Spiker, şimdi garbî Makedonya muharebesinin bütün siddetiyle devam ettiğini söyledikten sonra şunları ilâve etmiştir:

"Almanlar Pazartesi günü garbe doğru hafif bir tazyik hareketi yaptıktan sonra Salı günü tayya

(Sonu: Sa 5; Sü 3)

Londra'ya Şiddetli Bir Hava Akını

Hasarın Fazla, İnsan Zayiatının da Yüksek Olduğu Zannediliyor

İngilizler de Bremen'i 5 Saat Bombaladı

Londra, 17 (A.A.) — Ingiliz bombardıman tayyarelerinin dün gece, Almanyanın şimali garbisinde bulunan şehirlere karşı şiddetli hücumlar yaptıkları öğrenilmiştir. En büyük hücum Bremen'e karşı yapılmıştır.

★

Londra, 17 (A. A.) — İngiliz Hava Nezaretinin istihbarat servisi bildiriyor:

İngiliz bombardıman tayyareleri, dün gece, Bremen'e hücum ederken, biri Alman endüstrisine, diğeri Atlantikte deniz ticaretine karşı hareket eden korsanlara yardımda bulunan kaynaklara olmak üzere çifte bir darbe indirmişlerdir.

(Sonu: Sa 5; Sü 5)

ENKAZ ARASINDA

Yazan: ULUNAY Tefrika No. 45

Sadık yalnız salonun şu haliyle yüz binlerce frank kıymeti olduğunu anlamıştı.

Şöminenn üstündeki trümonun Waatteau tarzındaki resimlerini tetkik ediyordu.

— Bonjur Mösyö.

Sadık döndü. Kontes ayakta duruyordu

— Buyurunuz oturunuz. Arman şimdi gelecek.

Sadık başka bir muhitte olsaydı ev sahibinin zevkinden, eşyaların kıymetinden bahsederek komplimanlar yapardı. Fakat bu güzel eşyaya karşı hayran vaziyetinde görünmek Kontese karşı görgüsüzlüğünü itiraf etmek olacağını düşündü. Ihtişama alışkın bir tavır aldı. Şimdi eşyadan ziyade kadını gözden geçiriyordu. Siyasetten bahsettiler, inatçı bir kraliyet taraftarı olan Kontesin Fransa ihtilâlinden bahsederken gözlerinde şimşekler çakıyordu:

— Ecdadım (Bretanya) ve (Vande) de Şuan kıyamını yapan adamlardır. 1800 de Bonapart'ın idam ettirdiği (Louy dö Fretté) büyük ceddimdir...

— Anlayamıyorum madam. Dö Farizi Napolyon tarafından asalet payesine yükseltilmiş bir general değil mi idi Kontes gül-

— Evet öyledir.

— O halde?

— Yâni birbirine muarız iki aile nasıl birleşti? diyeceksiniz. Arman böyle şeylerle alâkadar olmaz. Etuval'deki zafer takında büyük babasının ismini bir kere okumamıştır.

Sadık, Kontesin teveccühünü celbetmek için idam edilen dö Frotté'den bahsetti. Kontes:

— Size büyük babamın bir min yatürünü göstereceğim. Ailemizde benden başka kimsede yoktur. Bonapart'ın emriyle idam edildikten sonra şatomuzu yağma ettiler ve yaktılar. Bize sadık olan adamlarımızdan biri bu tarihi resmi kurtarmış...

Bu esnada dışarıdan Kontun sesi geldi.

— Batist! aperitifleri salona getir.

Kontes resmi göstermekten vazgeçti.

Salonun kapısı açıldı dö Farizi, sahneye çıkmadan evvel kulisten gelen bir aktör gibi söylenerek odaya girdi.

— Pardon Monşer. Sizi bekletim. Bilir misiniz nerede idim?

Kontes kocasına acır gibi bir nazar attı:

— Luna Parkta! dedi..

— Hayır yavrum. İntihabat mücadelesini takip ediyordum. Bugün bizim mahallede dö Kerilis'le komünist Thorez münakaşalı nutuklar irat edeceklerdi. Birisi sağ, öteki sol.. Bundan eğlenceli bir şey olur mu? Karım bana bundan dolayı çok kızıyor, çünkü benim asalet hakkında fikirlerim büsbütün ayrıdır. Sadık daima kadına hulûs çakmak için:

— Böyle söylemeyiniz Mösyö lö Kont! Dedi. Kan meselesini inkâr mı ediyorsunuz?

— Inkâr etmiyorum. Fakat düşünün. Benim büyük babam Kont dö Farizi onun babası? Bah çivan... Imparator, sanki Kralların oturaklarını tutan dejenere asiller kâfi gelmiyormuş gibi bir de imparatorluk asilleri icat etmiş.... Ben Kont dö Farizi, bahçivan Jurden Farizi'nin dördüncü batın torunuyum.

Kontes kızardı:

Oooh! Arman...

— Oyle değil mi? Sağlam asalet ancak Japonlarda var. Onlar doğrudan doğruya Allahtan geliyorlarmış.

Uşak üzeri şişelerle dolu geniş bir gümüş tepsi ile girdi. Kont sordu.

— Vermut Kassis?

— Evet!

Dö Farizi bardağı bir hamlede devirdi. Zaten sabah gezmesi onun için her uğradığı meyhaneden bir dolu yuvarlamak için bir bahane teşkil ediyordu. Birdenbire sordu:

— Oğlumu gördün mü?

— Hayır.

Zile dokunmadan kapıya doğru gitti, koridorda seslendi:

— Batist! Batist! Süzana söyle Edmon'u getirsin...

Biraz sonra beş yaşında Mösyö le Vikont dadısiyle salona geldi. Çocuk Luvr müzesindeki "Edgar'ın çocukları,, nâmındaki meşhur tabloyu hatırlatan bir tarzda giyindirilmişti.

Kont:

— Işte benim veliahdim! dedi.

Sadık iki ihtiyarlamış kanın halitasından çıkan bu dejenere sinyf omuzlarına yüklenmiş gibi yorgundu.

Sadık evveldenberi çocuk sevmezdi. Fakat kontesin nazarlarında oğluna karşı o kadar kuvvetli bir muhabbet şulesi gördü ki, kadının teveccühünü kazanmak için çocuğu uzun uzadıya okşadı. Söylediği bir iki sözü büyük bir zekâ eseri gibi alkışladı; onunla meşgul oldu. Hattâ bir gün beraber Vensen'e giderek yeni hayvanat bahçesini gezmeyi teklif etti. Çocuk mürebbiyesiyle odasına gittikten sonra hepsi yemek salonuna geçtiler.

Salon gotik tarzında idi. Büfe ile dressuvar denilen mobilye, sivri çıkıntılarla büyük bir kiliseye, katedral'e benziyordu. Yemek iskemleleri gotik mabetlerdeki sivri arkaliklı kürsüler şeklinde idi. Bu takımı hazırlayan sanatkâr koyu renk cilânın dayanılacak, oturulacak, sürünülecek yerlerine zamanla olmuş zannedilen bir parlaklık vermişti. Yalnız eşya değil bütün yemek odası, kapılarına, tavanına, pençerelerine kadar ayni üslûpta idi. Üstleri sivri çatı şeklindeki pençerelerde ufak renkli camlarla çevrili şeffaf resimler (vitrail) ler vardı.

Tavanda ziyaya ait bir şey yoktu. Yalnız duvarlara orta çağ şatolarının çıplak taş duvarlarına, içine çıra koymak için ilistirilen demir kafesler çakılmış ve her birisinde ucunda meşale şeklinde ampul bulunan yanık bir taklit odun konmuştu.

Sadık bu ağır lüksün içinde şaşırdı.

Yemekte uzun uzadıya tiyatrodan ve musikiden bahsettiler.

Kontes tabiatiyle Komedi Fransez'i hem de klâsik piyesleri seviyordu. Kont bilâkis Foli Berger'i Kazino dö Pari'yi tercih ediyordu.

Sadık ne tiyatroyu, ne de musikiyi severdi. Yalnız Pariste yaşadığı halde bu gibi şeylerin cahili olmamak istediği için ister istemez arada komediye, operaya, opera komiğe giderdi.

İlk defa komedi Franseze gittiği zaman Mune Sulli'yi görmüş, herkes gibi alkışlamakla beraber kendi kendine:

— Şu insanlar ne budala şeylerdir. Şaşı bir herif çıkıyor, beyaz yatak çarşafına bürünüyor, danalar gibi bağırıyor, göğsüne yumruklar indiriyor... Herkes deli oluyor! Diyordu.

Bu samimi düşünceleri kendisinden başka kimseye söylemez, kimse ile hasbihal etmezdi. Dünya onun için zaten kocaman bir sahne, hayat son perdesi inmeyen bir tiyatro piyesi, artistler de daima oldukları gibi görünmeyen insanlardı. Bu kifayet etmiyormuş gibi bir de tiyatro içinde tiyatro seyrine ne lüzum vardı?

Şimdi bile en güç bir rol deruhte etmemiş miydi? Bu rolün icap ettirdiği mecburiyetlerden sıyrılıp çıkabilse, asaletin şeref ve vekarı hakkında sahte cümleler arayacağına, kontese:

— Be kadın! Koskoca Pariste buldun, buldun da koca olarak bu alık herifi mi buldun? Babasından serveti olmasa bu dangalak kaz gütmesini bile beceremez, acından ölür!

(Arkası var)

Hatayda Elektrik İşleri

Antakya, İskenderun Elektrik Müesseseleri Belediyelere Geçiyor

Ankara, 17 (TAN Muhabirinden) — Antakya ve Iskenderun elektrik müesseselerinin mahallî belediyelere devrine mezuniyet verilmesi hakkındaki lâyiha meclisin alâkalı encümenlerinden geçerek umumî heyete tevdi olunmuştur. Lâyiha esaslarına göre, devletin mülkiyetine geçmiş bulunan Antakya, Iskenderun elektrik müesseselerine ait emval hukuk ve menafiinin ve Nafıa Vekâletince usullerine muvakkaten işlendikleri zamana ait hak ve vecibelerin dahiliye ve maliye ve nafıa vekâletleriyle Antakya, Iskenderun, Bilân ve Kırıkhan belediyeleri arasında anlaşarak tayin ettirilecek bir bedel mukabilinde bu belediyelere veya teşkil edecekleri bir birliğe devre Maliye Vekili salâhiyetli olacaktır.

Bu bedelin kaç senede ve kaç taksitte ödeneceği yine ayni suretle tesbit olunacaktır.

PİYASADA:

Halk Tipi Ayakkabı İşi Hallediliyor

Halk tipi ayakkabı komisyonu, dün ticaret odasında toplanmıştır. Bu toplantıya, Beykoz fabrikası ayakkabı mütehassıslariyle, ayakkabıcılar cemiyeti idare heyeti azaları da iştirak etmişlerdir. Komisyon şimdiye kadar tesbit edilen nümuneler üzerinde tetkikler yapmışlardır.

Komisyon Ticaret Vekilinin verdiği emir üzerine bu hafta içinde, halk tipi ayakkabı meselesini halledecektir.

Dünkü İhracat — Dün, muhtelif memleketlere 300 bin liralık ihracat yapılmıştır. En ziyade Almanyaya 152 bin liralık tütün, Amerikaya deri, Romanyaya balık gönderilmiştir.

Basradaki İthalât Eşyası — Başrada, Türkiyeye sevkedilmek üzere mühim mikdarda ithalât eşyası bulunmaktadır. İthalât tâcirleri, mıntaka ticaret müdürlüğüne müracaat ederek, bir ay evvel bu malların ithaline delâlet edilmesini istemişlerdir.

Altın Fiyatı — Dün, altın fiyatı 27 lira 60 kuruştu.

Diğer Kazalarda Yapılacak Deneme

Pazar günü Bakırköyünde pasif korunma tecrübesi yapılacaktır. Mevziî denemeleri yapılamıyan kazaların hem pasif korunma hem de paraşütçüleri imha ekiplerinin faaliyeti denemeleri günleri kararlaştırılmıştır: 21 Nisan Pazartesi günü Adalarda, 25 Nisan Cuma günü Fatihte, 30 Nisan Çarşamba günü de Kartalda pasif korunma ve paraşütcü ekiplerinin faaliyeti denemesi yapılacaktır.

GÜNÜN RESİMLERİ

Yeni Portekiz elçisi evvelki gün Çankayada Cümhurreisimiz tarafından kabul edilmiş ve itimatna mesini vermiştir. Bu resimde, elçiyi Çankayada görüyoruz.

Üniversite'de Dersler Yarın Kesiliyor

Bu Sene Kamp Yapılmıyacak, Mezunların Takdimi Merasiminde Vekil de Bulunacak

Yarın saat 13 ten itibaren Üniversitede tedrisata son verilecektir. Talebenin imtihan günleri, imtihan şekilleri, askerlik kampları ile kitap işleri ve Üniversite haftası hakkında Üniversite rektörü profesör Cemil Bilsel şu malûmatı vermiştir:

"— İkinci sömestr baslarken imtihanların Nisan sonlarında yapılabileceğini gözönüne aldığımız için, son 19 gün içinde yaptığımız tedrisatla ders yılını hemen normal olarak bitiriyoruz. Ve imtihanları da tahsillerini normal olarak tamamlamış olan talebemizin muvaffakıyetle geçireceklerine şüphe etmiyoruz.

Bu sene kamplar tecil edilmiştir. Talebe askerlik dersinden amelî ve nazarî imtihanlardan aldıkları not vasatileriyle geçeceklerdir. Son sınıf talebesi kâfi not aldıkları takdirde, diplomalarını alacaklardır. 20 günlük kampın tecil edildiği her talebenin kaydına işaret edilecektir.,,

İmtihan günleri

Hukuk fakültesinin eleme imtihanları 24 ve 28 Nisanda, iktisat fakültesinin eleme imtihanları da 25 ve 28 Nisanda yapılacaktır. İmtihan evrakının 4 Mayıs Pazar günü akşamına kadar tetkik edilmesine ve sözlü imtihanlara 7 Mayıs Çarşamba günü başlanmasma çalışılacaktır.

Bu sene edebiyat fakültesinde yeni lisans talimatnamesi tatbik edilecektir. Talimatname imtihanların sözlü olarak ve en az üç profesörün önünde yapılmasını emretmektedir. Bunun için sömestr imtihanlarının günleri değiştirilmiş ve profesörlerin muhtelif fakültelerdeki imtihanları gözönünde tutularak sömestr imtihanları şu şekilde kat'ileşmiştir:

5 ve 6 Mayısta psikoloji, 8 Mayısta umumî falsefe ve mantık, 9 Mayısta Tekst, 12 ve 13 Mayısta filozofi tarihi ve 14 - 15 Mayısta da sosyoloji ve ahlâk sertifikası verecek talebenin imtihanları sözlü olarak saat 9 dan itibaren yapılmaya başlanacaktır.

Kitap ve not ihtiyacı

Fakülte dekanları talebenin kitap ve not ihtiyaçlarını karşılamak için her türlü tedbirleri almışlardır. İctimaî doktrinler tarihinin basılması bitmiştir. Pazartesi sabahı talebeye teslim edilecektir. Hukuk fakültesi üçüncü sınıfının basılmakta olan kitapları da şimdilik forma olarak satışa çıkarılacaktır.

Üniversite haftası

Her sene Eylûl ayında yapılması kararlaştırılan Üniversite haftasının, bu sene tedrisatın erken bitmesi üzerine Eylûlden önce yapılması kararlaştırılmıştır. Hafta Diyarbakırda olacağı için Diyarbakır valiliğine malûmat verilmiş ve cevap gelmiştir. Üniversite rektörlüğü Diyarbakır haftasının 25 Mayıstan sonra yapılmasını kararlaştırmıştır. Haftaya iştirak edecek profesörlerin ve verilecek konferanslarla, yapılacak etüt ve anketlerin mevzuları bu hafta içinde üniversite profesörler meclisinde tesbit edilecektir.

Geçen senelerde yapılan üniversite haftalarında verilen konferanslarla, alınan neticeler bu hafta broşür halinde neşredilecektir.

Umumî mizanı dolduramıyanlar

Bir sene sınıfta kalan, ikinci sene de yalnız üssü mizanı dolduramadığı için muvaffak olmuş sayılamıyan talebeye yeniden bir imtihan hakkı verilmesi için Maarif Vekâletine müracaat edilmiştir.

Üniversite profesörler meclisi, bu gibi talebenin imtihana alınmaları fikrinde ittifak etmişlerdir. Rektörlük te mütaleasında kararın tatbikine taraftar olduğunu bildirmiştir. Talim ve terbiye heyetinin müsbet karar vereceği zannedilmektedir. Dün Ankaraya tekrar müracaat edilmiş ve kararın süratle çıkması lüzumu bildirilmiştir.

Bu sene de Üniversiteden mezun talebenin devlete takdim merasimi yapılacak ve merasimde Maarif Vekili Hasan Âli Yücel hazır bulunacaktır. 15 Mayıstan sonra imtihan neticeleri ilân edilir edilmez, merasimin günü belli olacak ve hazırlıklara başlanacaktır.

Dün lise ve orta okullarda muallim meclisleri toplanmış, imtihana tâbi olmayan talebenin kanaat notları verilmiştir.

Aleyhinde 117 Dava Açılan Suçlu

118 ve 119 uncu Davalarla Yeniden Adliyeye Verildi

Adliyede aleyhine açılmış tamam 117 dava dosyası bulunan Mahmut Saim Altındağ, dün yeni bir dosya ile yine adliyeye verilmiştir.

İddiaya göre, Mahmut Saim son mahkûmiyetini bundan 20 gün evvel bitirmiş ve tahliye edilir edilmez, Galatada İzmirlioğlu hanında 21 numaralı yazıhaneyi kiralamıştır. Ertesi gün Mahmut Saim gazetelere, dünya kız ve erkek üniversitesi müellifliği tarafından bir almanak neşredileceğine ve abone ücretinin de 25 lira olduğuna dair bir ilân vermiştir. Bu sayede şimdiye kadar tamam 33 kişiden yirmi beşer lira para alınmıştır. Ayrıca, bu almanağın adres kısmına, doktor, eczacı, tüccar ve komisyonculardan adreslerini yazdırmak isteyenlerin ilân ücreti olarak elli kuruş vermeleri lâzım geldiğine dair binlerce kisiye birer mektup yollamıştır. Mahmut Saim müessesesine memur alınacağına dair gazetelere ikinci bir ilân daha vermiş ve müracaat edenlere otuzar lira nakdî kefalet vermeleri lâzım geldiğini söyliyerek iki kişiden de 60 lira dolandırmıştır.

Dün adliyeye verilen Mahmut Saim birinci sulh ceza mahkemesinde kendini şöyle müdafaa etmiştir:

"— Ben âlemi irfana hizmet ediyorum. Kimseyi dolandırmadım. Ticaret odasında kaydım vardır.,,

Ve neşrettiği almanağın birinci sayısı ile ticaret odasından ve İstanbul Maarif müdürlüğünden aldığı ruhsatnameleri mahkemeye vermiştir. Mahkeme, Mahmut Saimi tevkif etmemis ve ikametgâha bağlanarak serbest bırakılmasına karar vermiştir.

Suclu, bundan sonra diğer bir dolandırıcılık tahkikatı dolayısiyle ikinci sorgu hâkimliğine sevkolunmustur.

GÜNÜN MESELESİ

Propaganda Mecmuaları

Yazan: Naci Sadullah

Bundan bir müddet evvel hemen bütün matbuatı meşgul etmiş olan bir mecmu vardı. Ve bu âşikâr propaganda vasıtasına karşı müsamaha gösterilmesi, hemen bütün meslekdaşlar tarafından, devam etmemesi lâzım gelen bir gaflet sayılmıştı

Fakat geçenlerde, dikkatli bir vatandaşımızın "TAN" sütunlarında neşrolunan bir mektubundan öğrendik ki, piyasada mevcut bulunan propaganda vasıtası, ortadan kaldırılması istenilen o bir tek mecmuadan ibaret değildir Ve bugün, hemen her yerde satılan ayni neviden propaganda mecmualarının yekûnu, İstanbulda intişar eden gündelik gazetelerin mikdarından bile kabarıktır.

Dün bir tütüncü dükkânında onları ben de gözden geçirdim Ve gördüm ki, o yabancı mecmuların çok daha itinalı bir kontrolden geçirilmesini isteyen vatandaşımızın temennisi, münakaşa götürmiyecek derecede haklıdır. Yerden göğe kadar haklıdır. Aksini hiç kimsenin isbat edemiyeceği derecede haklıdır. Bugüne kadar nazarı itibara alınmamasına hayret olunacak derecede haklıdır.

Ve yabancı propagandasına karşı isabetli bir teyakkuz gösterdiğimiz şu günlerde bu âşikâr hakkın teslim olunmasını istemek her münevver için yüzde yüz millî sayılacak bir vazifedir.

Onlara karşı lâzım gelen tedbirleri almadığımız müddetçe, tesirinin kökünü kurutmaya çabaladığımız yabancı propagandasına, ancak bir kulağımızı kapamış, ve tek gözümüzü yummuş sayılırız!

ADLİYEDE:

Resneli Osman ve Şamlar Köyü Davası

Bakırköyle Çatalca arasında binlerce dönüm araziyi ihtiva eden Kotranya çiftliği yüzünden bu çiftliğe tasarruf iddia eden Resneli Osmanla, araziye sahip olduklarını ellerindeki tapu senetleriyle isbat etmekte olan Şamlar köyü halkı arasında çıkan davaya dün devam edilmiştir.

Dünkü muhakemede ehli vukufun zarar ve ziyan raporu okunmuştur. Ehli vukufun bu raporunda köylülerin binlerce lira olduğunu iddia ettikleri zarar ve ziyanın 67 buçuk liradan ibaret bulunduğu anlaşılmıştır.

Dava edilmekte olan Resneli Osmanın vekili mahkemeye köylülerin hepsinin birden dava etmeye hakları olmadığına dair bir iddia serdetmiş ve usulen her köylünün ayrı ayrı dava açması icap ettiğini söylemiş ve bu hususa dair karar verilmesini istemiştir. Mahkeme, bu hususta karar vermek üzere davayı gelecek ayın yirmi ikisine bırakmıştır.

Bir İhtikâr Davası — Küçükpazarda Darülhadis sokağında 4 numaralı dükkânda bakkallık yapan Taha kilosu 155 kuruşa satılması lâzım gelen kahveyi 200 kuruşa sattığından yakalanmış, adliyeye verilmiştir. Dün asliye ikinci ceza mahkemesinde yapılan duruşma sonunda suçlunun 25 lira ağır para cezası ödemesine karar verilmiştir.

BELEDİYEDE:

Eski Yolcu Salonu Yakında Yıktırılacak

Belediye Tophanedeki eski yolcu salonunu yıkarak yerine modern bir meydan yapmaya karar vermiş ve faaliyete geçmiştir. Zaten eski yolcu salonu polis beşinci şube müdürlüğü ve gümrük muhafaza teskilâtı tarafından boşaltılmış, salon işe yaramaz bir hale gelmiştir. Salonun yıkılması ile rıhtımın genisletilmesine başlanacak ve cadde de tevsi edilecektir. Bugünlerde salonun yıktırılmasına başlanacaktır.

Ekmekler — Ekmeklerin hamur çıkmaması için bir kilo ekmeği temin edecek hamurun 1175 gram olarak kesilmesi zaruri görülmüştür. Bir çok fırınların bu mikdarı 1150 ye indirdikleri ve noksan vezinli ekmek satmamak için de ekmekleri fırından erken çıkardıkları anlasılmıstır. Bu sabahtan itibaren fırınlarda teftiş ler yapılacak ve hamur kesimi esnasında da kontrollere devam e

GÜNÜN ŞAKASI

Ellerinde Saç Bulunanlar

Şu cümleyi dünkü gazetelerimizden birisinde okudum:

"— Ellerinde saç bulundu - ranlar, beyanname vermiye mecbur edileceklerdir.,,

Bu hesapça, beyannameleri, kazak kocalarla, şirret bayanlar verecekler demektir. Kazak kocaların verecekleri beyannameler herhalde şöyle olacak - tır:

"— Dün gece bizimki yine huysuzluk etti. Karıyı öyle pataklamışım ki, saçları elimde kalmış!,,

Şirret bayanların verecekleri beyannamelerin nümunesi de şudur:

"— Dün gece, bizim sarsak ev halkını sofra başında tam yarım saat bekletti. Kendisine müstahak olduğu cezayı verdiğim için, bütün saçlarının elimde kaldığını alelûsul beyan ede - rim!,,

★ ★

Kıyamet alâmeti

Hey gidi dünya hey... Bundan iki ay evvel bir Fransız mecmua - sında Athos yarımadasında yapılmış bir reportaj okumuştum: Malûmdur ki, meşhur Aynaroz manastırları, bu yarım adanın dağlarında bulunmaktadır. O reportajında, Aynaroz papazlarının hayatını anlatan Fransız muharriri şöyle diyordu:

"— Yeryüzünün en bahtiyar insanları, bu manastırda yaşıyan papazlardır: Çünkü onlar, dünyanın büyük bir harbinin başladığından tamamiyle bihaberdirler!,,

Ben, o zaman bu satırları okuyunca kendi kendime şöyle düşünmüştüm:

"— Eğer bu yazıyı, harp âfetine uğramış memleketlerde yaşıyan biçareler de okurlarsa, içlerini çekecekler, ve:

"— Keşki papaz olsaymışız!,, diyecek lerdir.

Fakat dünkü gazetelerden öğrendik ki, Athos yarımadası da Alman işgali altına girmek üzeredir. Ve bir refiki - mizin dediği gibi, senelerdenberi dua - dan başka ses işitmemiş olan Aynaroz papazları, artık çok yakınlarında patlıyan topların korkunç gümbürtülerini duymuşlar, ve ihtimal bir kıyamet alâmeti sanmışlardır. Şimdi artık, Aynarozun zavallı papazları da, milyonlarca insanı imrendiren mazhariyetlerinden mahrumdurlar. Tevekkeli:

"— Her zaman papaz pilâv yemez!,, dememişler?

★ ★

İnanılmıyacak şeyler:

Bir Amerikan mecmuasının yazdığına göre Cerles Çarlesvart adında yedi yaşında bir çocuk, geçenlerde dört yaşındayken sakallı imiş. Çok geçmeden, saçları ve sakalları bembeyaz kesilmiş. Sesi, tavırları, tıpkı bir ihtiyarın sesine ve edalarına benziyormuş.

Benim bu işte garip bulduğum yegâne nokta, Amerikan mecmuasının bu satırların üstüne şu serlevhayı koymasıdır:

"İnanılmıyacak şeyler!,,

Ayol, bunda inanılmıyacak ne var? Bugünün çileli dünyasında, insanların erkenden ihtiyarlamalarından daha tabiî ne olabilir?

Hem, insanlar, eskiden, meselâ Bağdada üç ayda giderlermiş. Şimdi tayyareler bu mesafeyi dört saatte aşıyorlar.

Şimdi o Amerikan çocuğunun altmış yaşına yedi yaşında basmasından da belli ki, ömrün altmış senelik tabiî yolunu kısaltmakta, birçok sürat rekorlarını ellerinde bulunduran Amerikalılara nasip oluyor: Malûm ya, içinde bulunduğumuz asır sürat asrıdır: Çabuk doğuyor, çabuk yürüyor çabuk büyüyor ,çabuk ötüyor, çabuk gülüyor, çabuk ağlıyor, çabuk seviyor, çabuk geçiyor, çabuk yaşıyor, çabuk ihtiyarlıyor ve çabuk ölüyoruz.

yan Amerikan çocuğu karşısında hayret duyuyorsak, bu, daha geçenlerde, dört yaşında evlenen, ve beş yaşında ölen şu meşhur Mehmedi unutuşumuzdandır: Belli ki, çabuk unutuyoruz!

★ ★

Staj lâzım!

Bir gazetede okdum: Meslektaşlarımızdan bazıları bir akşam toplanmışlar, ve birbirlerinden, en güzel türkçe konuşan spikerin dünyanın hangi radyosunda bulunduğunu sormuşlar: Bu hususî müsabakada birinciliği "Kdüs,, radyosunun spikeri kazanmış. Bari, bizim radyonun spikerleri de, "Kudüs,, radyosunda staja gönderilseler... Zira, Ankara radyosunun, sesi kulağımıza batmıyan yegâne spikeri, - ne tuhaftır ki - "toplu iğne,, dir.

Batmıyanı bile "iğne,, olursa, batanların ne olduğunu varın siz kıyas edin!

★ ★

Kazıklanacak adam!

Artık, ceridelerimiz, cinayet havadisleriyle birlikte failler hakkındaki kararları da bildirmiye başladılar. Meselâ dün, anasını öldüren bir delikanlıdan bahseden "Haber,, refikimiz, mahkemeye düşen vazifeyi de görmüştü: Ve o refikimizin anasını öldüren delikanlı hakkında verdiği karar da şuydu:

" —Kazıklanacak adam!,,

Eğer, o cinayet havadisine serlevha olarak konulan bu karar, kesbi kat'iyyet ederse, kazıklanacak adamı... belediye gazinosuna göndersinler!

Naci Sadullah

TAN

Adres değiştirmek (25) Krş.

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi		Türkiye	Ecnebi
	1400 Kr.	2800 Kr.	1 sene	400 Kr.	800 Kr.
	750 „	1500 „	6 Ay	150 „	300 „
			3 Ay		
			1 Ay		

BUGÜN

ünyanın iyasî anzarası

1 — Libyadaki harekât hakkında İngiliz mahfilleri birkaç gün önceye nazaran daha nikbin görünmektedir. Katî harbin Mersa - Matruh'da verileceği bildiriliyor.

2 — Paveliç'in riyasetinde kurulan müstakil Hırvat hükûmetini birçok Hırvatlarm tanmadığı, Amerikadaki Hırvatlarm da bu hususta bir beyanname neşrettiği haber veriliyor.

ibya Harekâtı:

Berlin kaynakları Sidi-Barrani Alman kuvvetleri tarafından işgal edildiğini bildiyorlar. Alman mahafiline göre Afrikadaki Alman askerî harekâtı çok ehemmiyetlidir. Bu harekâtın muvaffakıyeti, şarkî Akdenizde stratejik vaziyeti değiştirecek mahiyettedir.

İngiliz kaynakları ise, Sollum'a keşif müfrezeleri faaliyetleri devam ettiğini Tobrukta ise düşman mevzilerine girilerek birçok esir alındığını, Kapuzze kalesinin harp gemileri tarafından muvaffakıyetle bombardıman edildiğini bildirmektedirler.

İngiliz mahafili birkaç gün evvel nazaran daha nikbin görünmekte, General Wavel'in, Harbin yerini tayin ettiğini ve onun çok kuvvetli bir müdafaa mevkii olan Mersa-Matruh'a çekildiğini, Almanların bu kadar uzun bir muvasala hattını muhafaza etmek hususunda çok güçlük çekeceklerini, su ve benzin nakli için tayyare kullanmak mecburiyetinde kaldıklarını ve Alman akınını önliyecek olan müdafaa hatlarına dalga dalga takviye kuvvetleri geldiğini söylemektedirler.

Fransız askerî mahafilinin kanaatine göre, İngilizlerin Tobruk ve Sollum'daki mukavemetleri, yeni gelen kuvvetlerle Mersa-Matruh müdafaa hattını takviye etmek için zaman kazandırmak maksadiyle yapılmaktadır.

1935 te İngiltere Amiralliğ Mairesinde yapılan bir içtimada, o vakit donanma Genelkurmay Reis muavini olan Cunningham Amiral Chatfield'e karşı çok şiddetli ithamlarda bulunmuştu. Itham mevzuu, 1911 de İngilterenin, Türkiye ile harp halinde bulunan İtalyaya Tobruk'un işgaline müsaade etmesi keyfiyeti idi. Amiralliği, affedilemez bir ihmal ile itham eden Cunningham o zaman sunları söylemişti:

"İtalyaya şarkî Akdenizde, Trablusgarpten İskenderiyeye kadar mevcut en mühim bir istinat noktası bırakılmıştır. Bütün Afrika sahili boyunca Tobruk yegâne tabiî limandır. 20-25 metre derinliğinde, 500 metre genişliğinde, 4 kilometre uzunluğunda olan ve bütün rüzgârlara karşı masun bulunan bu liman, 20,000 tonluk zırhlıların kolaylıkla hareket etmelerine müsaittir.„

Bu ithamı yapan zat, Sicilya kanalı deniz harbinden sonra Amiralliğe terfi etmiştir. Şimdi, Akdeniz İngiliz filosunun başkumandanıdır.

Bu izahat, İngilizlerin geçen taarruzda ellerine geçirmiye muvaffak oldukları bu kadar mühim bir üs ve limanı müdafaa ve muhasarada ısrar etmelerinin hakikî sebebini tebarüz ettirmiye kâfidir.

İngilterenin İtalyaya Habeşistanı işgale müsaade etmesindeki azim hatayı da buna ilâve edecek olursak, bugünkü müşkül vaziyetin hakikî sebepleri meydana çıkar.

Balkan Vaziyeti:

Balkanlarda, Yugoslavya topraklarının mühim bir kısmının Alman orduları tarafından istilâsının ilk neticesi, Hırvatistanda, Paveliç'in riyaseti altında bir devlet kurulması ve bunun Almanya ve İtalya tarafından resmen tanınması keyfiyetidir. Ancak hakiki lider olarak Maçek'i tanıyan Hırvat milletinin yeni kukla hükûmeti tanımadığı bazı ecnebi kaynaklar tarafından haber verilmektedir. Amerikadaki Hırvatlar da, Zağrep hükûmetinin halkı temsil etmediğini bildiren bir beyanname neşretmişlerdir.

Macarlar da bu paylaşmada hisselerine düşen toprakları istilâda gecikmemişlerdir. Bulgarların ve Romanyalıların da Yugoslav topraklarına tecavüz etmelerine intizar olunmaktadır.

Berlindeki ecnebî muhabirlerin Vilhemştrase'ye sordukları:

"Harp bittikten sonra Balkanların siyasî vaziyeti ne olacaktır? Burada ne gibi değişiklikler yapılacaktır?„ Sualine karşı aldıkları şu cevap şayanı dikkattir:

"Henüz harp bitmediği için kat'i bir şey söylemek mümkün değildir. Fakat artık Yugoslavyanın hattâ Sırp devletinin mevcut olmıyacağı muhakkaktır. Hırvatistan ve Slovakyanın istiklâlleri temin edilmiştir. Macaristana, Bulgaristana ve Romanyaya ait olan yerler verilecektir. Geri kalan kısım, Almanya tarafından idare edilecektir.„

Yugoslavyanın Moskova elçisi Gabriloviç'in general Antenescu'ya gönderdiği açık mektup, kendisinin işgal ettiği mevkiin ehemmiyeti bakımından, bilhassa büyük bir ehemmiyeti haizdir. Bu mektubun muhtevıyatı şu cümlelerle hülâsa edilebilir:

"Topraklarımıza kimlerin girdiği veya gireceği bizi alâkadar etmez. Geri döndüğümüz zaman kimleri bulacağımız bilhassa bizi alâkadar eder. Bu bir tehdit değildir, tehdit edecek bir zamanda bulunmuyoruz. Yalnız bunun riyazi bir kat'iyyet ifade ettiğini söylemek isterim.„

M. ANTEN

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

KURDEŞENDEN KAŞINMAK...

Bayağı bir kaşınmayla kurdeşenin farkını elbette bilirsiniz: bayağı kaşınmada cilt üzerinde değişiklik bulunmaz, yahut pek çok kaşındıktan sonra cilt üzerinde tırnak yerleri kalır, o da pek az olur... Cilt hastalıklarından gelen kaşınmalarda cilt üzerinde değişiklik bulunursa da bunlar çok defa - yavaş yavaş peyda olurlar.

Halbuki kurdeşende kaşıntı çok şiddetli ve acıklı olduktan başka kaşınan yerlerde birdenbire, ortaları beyaz ve kenarları kırmızı, pembe kabarıklar peyda olur ve insan kaşındıkça kabartılar çoğalır.

Kurdeşen türlü türlü sebeplerden gelir, fakat en ziyade midenin ve hazım bozukluğundan... Bazıları - bilhassa küçük çocuklar - her vakit yedikleri yemekten kurdeşen dökerler. O zaman kurdeşen midenin ve barsakların hazmi bozulduğuna atfedilir. Halbuki asıl sebep vücudun kurdeşen dökmiye istidadıdır.

Bazıları da kendileri için muayyen yemeklerden yiyince kurdeşen dökerler. Bu yemeklerin en başında gene yumurta gelir. Sonra balıklar, midye ve istridye. O güzel kokulu ve çıkmasını hasretle beklediğimiz çileğin de kurdeşen dökmiye sebep olan şeyler arasında bulunması can sıkar... Kimisi ekmek veya patates yahut kuru sebzelerden birini yeyince kurdeşen döker.. Bazıları da kinin ve aspirin gibi ve başkalarının hiç rahatsız olmadan kullandıkları ilâçlardan alınca...

Kurdeşene çok defa sebep olan şeylerden biri de heyecandır: Bilhassa bir şeyden korkmak veya çokça üzülmek... Bunun aksine başka bir sebepten gelen kurdeşenin korku ile geçtiği de olur... Bazıları da çok yorulduktan, yahut ağır bir yük kaldırdıktan sonra kurdeşen dökerler.

Kurdeşen kısa bir zaman içinde geçebilir, fakat uzun sürünce, bilhassa sık sık tekrarlayınca bir hekime muayene olunarak sebebine göre tedavi ettirmek zaruridir. Sık sık tekrarlıyan kurdeşen ehemmiyetsiz bir hastalık sayılamaz.

Onun bir de müzmin şekli vardır

Devrim Üzerine Düşünceler

Dil "Dokunulmaz„ değildir

YAZAN:

Halil Nimetullah ÖZTÜRK

Topluluğun kendi hayatında o topluluğu birleştiren başlıca etke dildir. Sosyete hayatı dil ile birleşir, fertler kendilerinde "düşünme„ ve "duyma„ dan doğan ruhî halleri dilleri vasıtasiyle biribirlerine ulaştırırlar, ve aralarında "konuşma„ ve "anlaşma„ dediğimiz ruhî haller salt (ancak) dil ile olur.

Gerçek bütün sosyete hayatının ekseni dilmiş gibi, öbür sosyal kurumlar ancak dil vasıtasiyle fertler arasındaki münasebetleri kurarlar. Meselâ ahlâkî hayatı ele alırsak ferdin içinde beliren, ve onun niyetini dışa vuran hareketi bile ilk önce kendi vicdanının kendine vereceği, sessiz olmakla beraber, "söyliyen„ ve "emreden„ bir sözüyle fert o ahlâkî hareketini işler. Başkalarının ahlâkî hareketleri üzerine yürüteceği "hükümler„ de hep "söyleme„ ile ve "dil„ ile verilir.

Bütün bunlar dilin sosyete hayatında, o sosyeteyi düzen kurumların içinde nasıl en başta geldiğini, ve hemen hemen hepsinin başı olduğunu gösterir. Ve işte bundan dolayı değilmidir ki, sosyete hayatının hangi bölümüne el uzatmak, onu düzeltmek, bir yenilik vermek, bir devrim yapmak zoru ortaya çıkınca ilkin dil kurumu hemen işin içine girer. Zaten kafanın düşündüğü, ruhun duyduğu bütün düşünceler ve duygular artık yeni hayata göre olacağından, ve ona göre "söyleme„ (1) kalıbına gireceğinden bu iç varlığını belirten dilin başta gelmesi kadar tabiî bir şey olamaz.

"Büyük Türk devrimi„nin eski "Osmanlı hayatı„ nı atıp "Türk hayatı„ nı "bugün„ e göre (2) yapma hareketi de hiç şüphe yok ki, ilk önce dile "dokunacak„; ve dili ulusal hayatı kendi öz varlığında yaşatacak, fertleri kendi aralarında öz varlıklarına göre "konuşturacak„ bir duruma sokucu, bunu en güzel bir tarza başarıcı bir vasıta haline koymayı kendine iş edinecektir.

Türk devriminin böylece dilde üzerine aldığı ödev eski "Osmanlıca„ yerine "türkçe„ yi koymak, ve asıl Türkün kendi dili olan türkçeyi bugünkü görüşle ele alıp "yapılmış„ , ve her türlü hayat gereklerini ifade eder "medenî bir dil„ haline sokmaktır.

★ ★

Dilin fertler arasındaki sosyal münasebetleri kuran, ve onları birbiriyle konuşturan ve anlaştıran bir vasıta olduğuna göre bu işi "güzel„ bir tarzda yapması da psikolojik bir ihtiyaçtan doğar. Gerçek nefis varlığında "estetik zevk„ insan ruhunun, üzerine düştüğü en baş meyillerinden biridir. Ve her ne kadar güzellik duygusu sosyal elemanı olmaksızın ortaya çıkabilir, ve bundan dolayı ne olduğu tarif edilebilir değilse de (3) fert bir kere sosyal varlığını edindikten sonra onun bu güzellik zevki de kendinde ruhî bir meyil olarak türer.

Ferdin sosyal varlığının her türlü davranmalarında "güzel„e doğru olan meyli dilde de kendini gösterir, ve insan kendi dilini güzel olarak söylemek ister. (4) Bu güzellik ise kendi sosyal hayatını yaşamıya başlamış olan her fertte onun bu sosyal varlığının bir verimidir. Çünkü insandaki ruhî hayat bir taraftan ferdî varlık, öbür taraftan sosyal varlığın bileşmesinden; ve asıl güzellik ise bu sosyal varlıktan doğar. Sosyal eleman olmaksızın güzelliğin tarif edilemeyişi de bundan ileri gelir. Bakın: Hangi sosyeteyi ele alsak ondaki "estetik duygu„ o sosyetenin kendi kollektif ruhuna, kollektif muhayyilesine göre olduğu apaçıktır. Güzellik duygusu böyle sosyeteden sosyeteye değiştiği gibi, bir sosyetede zaman yönünden başka başka devrelerde bu duygunun türlü türlü kalıplara girmesi de salt (ancak) onun böyle bir sosyal varlık olmasından ileri gelir.

Güzellik duygusunun kökeni sosyete, ve ondan esinlenen ferdin sosyal varlığı olunca sosyete içinde "söyleme„ de "güzel„i bulmada ferdin ruhundaki bu sosyal varlığın belirmesine, doğmasına, gitgide gelişmesine bakar. Bir sözü söylemede, bir meramı anlatmada kelimelerin, cümlelerin öz kelimelerden olması, kelimelerin dizilmesi ve cümlelerin kurulması gibi söyleme hareketlerinin güzel olması ruhî bir ihtiyaçtır. Ve bu ihtiyaca göre, söylemenin yabancı gramerin yad kurallarına göre değil, kendi gramerinin öz kurallarına göre düzülüp söylenmesi iledir ki, ancak güzellik kendini gösterir. Bu amaca varabilmek için de dilin aranmış taranmış, derlenip toplanmış olan kendi elemanlarından, öz kelimelerinden örülmüş cümlelerden bir dil dizisi ortaya konmuş olarak "söyleme„ nin güzelliği yaratılmış olur.

Dünkü "Osmanlı edibi„ nin güzellik duygusu buna ne kadar aykırı, ne kadar yad elemanların birleşmesinden doğuyor idiyse, bugünkü "Türk edibi„ nin güzellik duygusu da kendi millî varlığına tamamıyle yatkın, bütün öz elemanlardan birleşen güzel bir dizi halinde toplanmış türkçe cümlelerden doğacaktır.

Bunun için de dilin kendi yapısında kendi üremesine, kendi gramerine göre "işlenmiş„ olması gerektir. Maddî alanda ham bir madde "işlenerek„ nasıl güzelleştirilirse, mânevî alanda dil de böyle her yönden aranıp taranarak bütün güzel elemanlardan örülmüş cümlelerle dizilerek söylemenin güzelleştirilmesine çalışılır.

Şu kadar ki, bu yolu tutabilmek için dil işinde ön ayak olarak "söyleme„ yi ve "işleme„ yi üzerine almış olanların üzerine düşen baş ödev ilk önce bunların "kendi varlığını bulması„ , "Kendine gelmesi„(5)"kendi ruhunu duyması„ dır. Böyle "Güzel söyleme„ ancak nefsin sosyal varlığından doğacağından, bu varlığı nefsinde edinmemiş olan herhangi fertten böyle "güzel söz„ , ve ondan türeyecek "güzel yazı„ çıkamaz. Çünkü bız böyle güzel bir söz ve güzel bir yazı karşısında kaldığımız vakit duyduğumuz başkalık ve hayranlık, işte içimizde benliğimizin derinliklerinde sosyeteden esinlenmiş olarak ruhumuzda yaşayıp bizim "şuur alanı„ na çıkaramadığımız, bulamadığınız güzelliği, onu bulup gösterebilen fert tarafından ortaya konmuş, ve böylece kollektif ruhun esinlediği bu güzelliğin bir takım ruhî ve sosyal şartlar altında o ferdin sosyal varlığından fışkırmış olmasındandır. Bundan dolayı birçok güzel eserlerin "okuma yazma„ bilmek şartından daha ziyade "halkın ruhu„ nu bulan ve onu duyan, yani kollektif ruhun duygusundan esinlenmiş olan seçkin, sezişli, ince duygulu nefisler tarafından hiç umulmadık bir anda ortaya konmuş olması bundan ileri gelir.

Imdi, türkçede "güzelliği„ bulmak artık "Osmanlıca„ düşünceleri ve duyguları taşıyan eskimiş, günü geçmiş Osmanlıca kelimelerle değil, bugünün türkçe düşünmesini ve duymasını anlatan türkçe kelimelerle 'türkçe söyleme„ yi edinebilmek ile olur.

★ ★

Yeni "Mebhusetün anha„

Bundan hemen hemen bir asır kadar önce Osmanlıcanın henüz bütün koyuluğunu taşıdığı, ve dil olarak yalnız Osmanlıcanın ve arap gramerinin egemen olduğu günlerde o zamanın Osmanlı edipleri arasında bir münakaşa çıkmış, ve günlerce, belki de aylarca uzun uzun yazışlara sebep olmuştu: "meselei mebhusü anha„ mı, yoksa "mebhusetün anha„ mı? her iki taraf kendi davalarını doğrultmak için türlü kanıtlar getirmişler..Ve türkçeyle türkçe gramer ile hiçbir ilişiği olmıyan, Türk yurdunun içinde fakat Türk varlığının dışında "Nasara yansuru„ gramerine göre bu münakaşa böylece uzayıp gitmiş, ve bu boş münakaşa edebiyat tarihinde "meselei mebhusetün anha„ adiyle anılmıştır.

Sanılırdı ki, artık Osmanlılığın "ümmetçilik„ devrinde o devrin kendi zihniyetine pek uygun olarak ortaya sürülmüş olan bu gibi düşünüşler o devrin kendisi gibi ölmüş gitmiştir... Çünkü hayat nasıl yürüyorsa, "oluş„ halinde ise, edebiyatta hayat ile birlikte yürür ve yürümekte... Aradan bu kadar zaman, ve bu kadar tekâmül devreleri geçmiş... En son bütün yüceliği, ve bütün güzelliği ile "büyük Türk devrimi„ kendini göstermiş... Sosyal hayatta bütün eski kurumları yıkarak, Türk varlığını gösteren yeni sosyal kurumlar yaratmış.. Bunların arasında dil kurumu da bir yandan kendi yürüyüşünde, öbür yandan da artık pek geride kalmış olan o devirden sıyrılarak Türk devriminin yarattığı "milletçilik„ hayatına girmiş... Kendi millî varlığını almıya başlamış olan edebiyat ta artık türkçeye doğru olan hareket uyarak, onun kılavuzluk etmesi gereken dil de kendi varlığına kavuşmıya başlamış...

Imdi bugün tutulacak yol bu harekete hız vermeden başka ne olabilir?..

Halbuki bugün hâlâ o eski zihniyetin kendi eskimiş kılığında "işlemek„ istediğini görüp teşaşmamak imkânsız... "mevzu„ bahs„ mi, "mevzui bahs„ mi?... "göndermek mânasına olan "I'zam„ ile "büyültmek mânasına gelen I'zam„ ı farklı olarak nasıl yazmalı?!...

Meğer bizde de "eshabı kehf„ varmış.. Fakat sanırım bunlar eskisinden farklı olarak hiç uyanmamak üzere uyumuşlar!..

(1) Langage.

(2) Çünkü Türk devriminin tuttuğu yol "Tarihî Türkçülük„ değil, "Medenî Türkçülük„ tür. Gerçi tarihe başvurmayınca herhangi sosyal hareketi başarılamaz ve bundan dolayı herhangi sosyolojik "işleme„ de "Tarihî Metod„ a dayanmak gerektir. Şu kadar ki, bu metod "Tarihe gidip orada kalmak„ demek değildir, "Tarihten başlayıp bugüne gelmek„ demektir.

(3) Eflâtûn'dan başlayıp ta Kant'a gelinciye kadar "Sosyal realite„ yi görememiş olan eski filozofların "güzel„ i tariflerindeki eksiklik bundan ileri gelir.

(4) Eskilerin "Fasahat ve belâgat„ dedikleri "söylemede güzelli'„, bundan dolayı tamamiyle sosyaldir.

(5) Conscience de voi.

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Nasrettin Hoca

Büyük adamlar galerisine resimleri ve isimleri asılacak şahsiyetler hahkkında "Tan„ bir anket yaptı. Ankete verilen cevapların hepsi de ehemmiyetlidir. Memlekete, Türklüğe ve insanlığa büyük hizmetleri dokunan birçok zevatın isimleri bir daha tekrar edildi. Bu arada Refik Halid de üç büyük şahsiyet ileri sürdü. Zaten arkadaşımızın en büyük hususiyeti ondaki harikulâde "buluş„ kabiliyetidir. Ankete verdiği cevapta bulduğu hepimizin gözünün önünde, elimizin ereceği yerde durduğu halde aklımıza getirmediğimiz, düşünemediğimiz bir adamdı; öyle bir adam ki, ismi ortaya atıldıktan sonra hepimiz

— Hakikaten öyle! Diyoruz.

Galeriye ismi ve resmi asılmıya lâyık olan bu adam doğduğu gündenberi bütün nesillerle beraber yaşıyan onlara hitap etmesini bilen ve her sınıf halkla el ele yürüyen bir Türktür. Sâfiyeti ile, neşesiyle, hazır cevaplığıyle, daima hayatı gülen nazarlarının müstehzî perdesi altından seyrederek bizde ilmî doktrinlere dayanmadan halkçılığın hakikî müessisi olmuş ve Türkün en sağlam karakterini propagandasız dünyanın her tarafına yaymıştır.

Bir köylü! Sözlerinde toprak ve ekin kokan, tahta sapanlı, cılız merkepli tam bir Anadolu uşağı:

Nasrettin Hoca!

Dünyaları titreten cihangirleri topsuz tüfeksiz, oksuz yaysız ilzam eden Türklüğe sonsuz hudutları açan bu adamdan daha kuvvetli ne olabilirdi ki?... Nasrettin Hoca bu köylü şahsiyetini, samimiyetini daima muhafaza etmek şartiyle o zamanlar mergup olan ilimler ile cidden meşgul olmuş bir adamdı. Hattâ hükûmet merkezinden kendisine idarî ve siyasî birçok mesail hakkında müracaat edilirmiş. Hocanın verdiği reyler, benliğine tesir eden halkçılık mizanı ile tartıldığı için elbette isabetli olurdu.

Şarkta (Bühlul), (Cüha), (Ebu Dellame) gibi birçok tipler vardır. Fakat bunlar ya meczup yahutta dalkavukturlar.

Nasrettin Hoca ne iyiyi kötüden farketmiyen bir budala, ne de küberaya kavuk sallıyan bir kâselisti. Çiftçilik eder, dağdan odununu kendi keser, alnının teriyle geçinir ve kimseye minnet etmezdi. Bu adamın en büyük hususiyeti terbiyesi ve dilinin temizliğidir. Ona isnat edilen galiz vakaların hepsi uydurmadır.

Nasrettin Hocayı (Hidalgo) ların ruhî tahliline bir misal olan (Don Kişot) la da mükayese etmemeli. Çünkü evvelâ Don Kişot mevcut değildir. Servantes'in muhayyilesinin mahsulüdür. Sonra bütün Ispanyanın hüviyetini toplamamıştır. Ispanyolların millî karakterlerinden bir ikisinin mizah yoluyla tesbiti için yaratılmıştır. Meşhur şeyh (Kemteri) nin akıl ile (Nefsi emmare) yi mücadele ettirdiği karagözle Hacivat gibi Don Kişota hüviyetini Sanşo Pansa ile ikmal etmiştir. Hattâ bu da kifayet etmemiş, (Gamlı yüzlü Şövalye) ye kurada bir at, Sanşo'ya da bir eşek ilâve edilmiştir.

Nasrettin Hoca için birçok lisanlarda kitaplar yazıldı. Bizde neşredilenler ancak Hocanın fıkralarını topladılar. Avrupada elime geçenler, Hocanın şahsiyetine kat'iyyen nüfuz edememişler, onu "Şark mizahı„ nı anlatmak için bir vesile gibi ele almışlardır.

Hoca nâmına neler yapılmadı? Omründe bir defa Rövü denilen şeyi görmediği halde rahmetli Baha Tevfik bir "Nasrettin Hoca Rövü„ sü bile yazarak Benliyan'a oynattı ve tabiî muvaffak olamadı. Nasrettin Hoca hakkında bir satır yazı yazmak için onun hakikî hüviyetini tanımalı. Böyle yapılmadığı takdirde Hocanın millî şahsiyeti ortadan silinir yerine bir soytarı ikame edilmiş olur ki, cidden günahtır. Hattâ millî bir ma'siyettir.

Onun ruhuna bu ezayı yapmak la bilmiyerek kendimizi incitmiş oluyoruz. Cünkü o, bizdedir.

Takvimci

Tıbbî Müsamere

Haydarpaşa askerî hastanesi altıncı tıbbî müsameresi baş tabip Albay Dr. Zahit Tolun'un reisliğinde toplanmıştır.

1 — "Serumla iyi olmuş hâd bir tetanos vakası" Bakteriyoloğ Dr. Razi Maner,

2 — "Ürolojide temaruz" Ürolog Dr. Sadettin Tosun,

3 — "Kalp adalesi cerhası" Dr. Ziya Göğem taraflarmdan izah edilmiş, toplantıda Dr. Naci Bengisu; Dr. Raif; Dr. Rüştü; Dr. Şükrü; Dr. Hamdi; Dr. Sedat; Dr. Sadettin; Dr. Razi Maner; Dr. Salâhattin; Dr. Mustafa; Dr. Ziya; Dr. İsmail ve Diş tabibi Muhlis bulunmuşlardır

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Tokyo radyosu

60 Lisanla Konuşuyor

Zamanın en büyük silâhlarından biri de radyodur. Cephede topun tüfeğin yaptığını, cephe gerisinde radyo vasıtasiyle neşredilen propaganda ile elde etmeye çalışmaktadırlar.

Onun içindir ki, bir insan yabancı radyolarda işittiğine derhal inanmamalıdır. Bilhassa harp çıkalıberi her milletin radyo istasyonu bir kaç lisanda neşriyat yaparken şimdi muhtelif lisanlarda programlar vermeye başlamıştır.

Harp içinde olan her devlet, diğerlerine işleri kendi zaviyesinden göstermek için hemen her lisanda programlar tesis etmiştir. Bitaraf memleketlerdeki vatandaslara düşen vazife kulağına fıslanan bu havadisleri dinleyip geçmektir.

Vakta ki, ayni havadisleri kendi radyosunda işitir, gazetelerinde görür, işte o zaman bu havadise inanmanın sırası gelmiştir. Her vatandaş bilmelidir ki, güvenebileceği yegâne haber, sokaklarda veya diğer radyolarda iştikleri değil, fakat sadece kendisinin iyiliğini düşünen kendi resmî membalarının sözleridir.

Ecnebî dillerde neşriyat yapmak rekorunu Tokyo radyosu kırmıştır. Bu istasyon bir günde tam 60 değişik dilde, 60 başka devlete hitap eden programlar neşretmektedir.

★ ★

Isviçre Gemisi

Sıcak bir Nisan günü iki romorkör tarafından çekilen küçük bir gemi Nevyork limanına girdi. Arkasında beyaz haçlı kırmızı İsviçre bayrağının uctuğu bu ufak vapurun adı Mount - Taurus idi. İsmin altında da büyük harflerle geminin milliyeti yazılıydı: "İsviçre!"

İsviçre ticaret donanması bir lâtifeden ibaret değildir. Yalnız İsviçrenin ticaretinde büyük bir rol oynıyan bu ufak gemiler, göller üzerinde seyri sefer eder. Dünya tarihinde ilk defa olarak bir İsviçre gemisi Amerika sahillerine yanaşmıştır. Rıhtımda toplanan halkın hayretinin sebebi de budur.

Yeni dünyaya ilk defa gelen Mount - Taurus, buraya 283 çuval dolusu mektup, İsviçre saatleri, antikalar ve sigara getirmiştir.

Bu İsviçre gemisinin baş kamarotu Karl Truninger müstesna tekmil mürettebatı Yunanlıdır. Zürich şehrinde doğmus olan Karl yegâne İsviçre bahriyelisidir. Nevyorka muvasalatında Karl oradaki İsviçre kolonisi tarafından büyük bir merasimle karşılanmıştır.

İsviçre konsolosu da Zürichlidir ve derhal Karl ile ahbap olmuştur. Karl ona küçüktenberi hep kaptan olmak istediğini ve bir gün bu ümidine nail olacağını söylemiştir.

Mount - Taurus yolda İtalyanlar ve İngilizler tarafından bir çok defalar durdurulmuş, Cebelitarıkta bir kaç gün alıkonmuş fakat nihayet menziline varmıştır.

Dört bir tarafından yabancı ve harp içinde bulunan devletlerle sarılı olan İsviçre için ithalât ve ihracat meselesi gayet güçleşmiştir.

İsviçre deniz aşırı ihracat ve ithalâtını Yunan vapurlariyle yapıyordu. Fakat Yunan - İtalyan harbi başlıyalıberi İsviçrenin ticareti fena halde sarsılmıştır. İşte şimdi ilk bir tecrübe olarak bir göl vapuru olan Mount - Taurus'u deniz aşırı bir seyahate yollamışlardır.

★ ★

Uykusuzluk Müsabakası

Son iki sene zarfında harp sahnesi olan memleketlerde devamlı bombardımanlar dolayısile halkın uykusu sık sık kırılmaktadır. İsveçli bir mütehassıs, bir insanın kaç saat uykusuz kalmıya tahammül edebileceğini merak etmiş ve bunu anlıyabilmek için en güvendiği on talebesi arasında bir uykusuzluk müsabakası tertip etmiştir.

Stockholm Tıp Fakültesi profesörü, profesör Soderland'ın bu acaip müsabakasını 121 saat 41 dakikalık bir rekorla Karl Sveston kazanmıştır.

122 inci saatte Karl artık tahammülünü kaybetmiş ve uyuyakalmıştır. Müsabakayı üç kişilik üç grup idare etmiştir. 24 saatin her altı saatinde bir grup müsabıkların başında beklemiş, diğer hakemler uyumuşlardır.

İktisadî Hafta

Harbe Rağmen İhracatımız İthalâtımızdan Bu Hafta da Fazla İdi, Piyasaya Yapılan Müdahalelerin İyi Neticeleri Görülmüştür

Her hafta olduğu gibi, bu hafta içinde de ihracat, ithalât hareketlerinden fazlaydı. Harbin Balkanlara sirayet etmesine rağmen, Tuna memleketleriyle olan ticari münasebetlerimizde bir tahavvul olmamıştır. Ticaret odası tarafından yapılan hesaplara göre, bu hafta içindeki ihracat miktarı 3 milyon lirayı tecavüz etmekteydi. Geçen hafta 4 milyon 110 bin liraydı.

Bu hafta içinde yeni ticaret anlaşmalarına ait haberler üzerinde tevakkuf etmeliyiz. Bunlardan biri, Türkiye - İtalya arasındaki ticari münasebetlerin tekrar başlıyacağına dair, Ankaradan gelen telgraf haberleridir.

İtalya ile aramızdaki ticarî münasebetler, kliring esasına göre tanzim edilmişti. Fakat bütün şartlar içinde her iki memleket arasında, serbest döviz esaslarına göre alış veriş yapılmaktadır.

Bundan başka Ankarada İsveçle de ticaret anlaşması müzakerelerine devam edilmektedir.

Harpten sonra İsveçlilerle aramızdaki ticaret münasebetleri artmıştır. İsveç, bizden, deri, küspe, keten tohumu, kuru meyva, dokuma ham maddeleri istemektedir.

Türkiye piyasası da İsveçten, madenî eşya, demir malzeme, elektrik malzemesi, kâğıt talep etmektedir.

Ankarada, Alman firmalarına muayyen eşya partileri üzerinde ticarî anlaşma müzakerelerine devam edilmektedir. Alman sigara tröstleri namına bir grup, memleketimizden mamul eşya mukabilinde tütün istemektedir. Buna ait anlaşmanın bir kaç güne kadar imza edileceğinden bahsolunmaktadır.

Bundan başka, Almanya ile daha geniş bir mikyasta bir ticaret anlaşması yapılacağı söylenmektedir.

Macaristanla da bir ticaret anlaşması yapılacağından bahsedilmektedir. Esasen Peşteye giden bir ticaret heyetimiz, Peştede müzakerelerde bulunmuştu

İhracat:

Bu hafta içinde ihraç edilen maddelerin başında tütün bulunmaktadır. Yalnız Almanyaya 500 bin liradan fazla, İsviçreye 400 bin liralık tütün gönderilmiştir.

İkinci derecede kalan maddeler arasında, deri, keten elyafı, taze balık, bulunmaktadır. Bu maddeler de ekseriyetle İsviçre, Romanya, Çekyaya gönderilmektedir. Çekyaya gönderilen mallardan biri de, kuru erik, üzüm, kayısı gibi kuru meyvalardır

İthalât:

İthalâta gelince, Basra yolundan beklenen eşya henüz gelmemiştir. Deri ithalât birliği, bu yol üzerinden Avustralyadan ham deri sipariş etmişti. Bundan başka otomobil acenteleri de Amerikadan otomobil, kamyon getirmişlerdi, bu mallar henüz Basrada bulunmaktadır.

Basra ile iş yapan ithalât tacirleri, bu malların bir an evvel, memleketimize sevkedilmesi için, alâkadar makamlara müracaat etmişlerdir.

Tuna yolunda da mühim mikdarda ithalât eşyası kalmıştır. Bundan başka demir yollarındaki ticari eşya da istasyonlarda beklemektedir. Balkanlarda harp devam ettiği için, ticarî eşya nakliyatı tehir edilmiştir. Bu yüzden, piyasanın beklediği mallar da, muhtelif memleketlerde beklemektedir.

Beklenen eşya arasında kahve ve çay da bulunmaktadır. Çay ithalâtı için, çay ve kahve birliği yeniden 60 bin İngiliz liralık bir kredi açmaya muvaffak olmuştur. Bu günlerde, çay ithalât tacirleri, çay ve kahve birliğinde toplanarak, 60 bin liralık akreditif mikdarını aralarında taksim edeceklerdir.

Demir ve madenî eşya birliği de, çivi ithalâtı için teşebbüslere girmiştir. Bundan başka manifatura birliğine de, manifatura ithali için, yeni bir akreditif açılmıştır.

Manifatura tâcirlerinden mürekkep bir grup, Macaristandan manifatura ithaline teşebbüs etmiştir. Bundan başka Hindistandan da manifatura satmak için yapılan teklifler tetkik edilmektedir.

Müdahalenin İyi Tesirleri

Hasılı ithalât birlikleri, piyasanın muhtaç olduğu malların ithal imkânlarını aramak suretiyle, bu sahada muvaffakıyet göstermektedir.

Piyasanın muhtaç olduğu maddelerden biri de, kalaydır. Son zamanlarda muhtelif memleketlerden kalay gelmiştir. Fiyatları mürakabe bürosu, gelen kalayları tacirler arasında taksim etmektedir. İngiltereden gelen teneke de, teneke fabrikatörleri ve tacirleri arasında taksim edilmiş, tevziatına başlanmıştır. Otomobil lâstiği de mıntaka ticaret müdürlüğünde teşkil edilen bir komisyon tarafından ihtiyaç nisbetinde muhtelif vilâyetlere taksim edilmiştir.

Gerek ithalât birlikleri ve gerek mıntaka ticaret müdürlüğünün piyasaya müdahalesi ve ithalât mallarının tevziine kontrol etmesi piyasada, spekülâsyon hadiselerine meydan vermemiştir.

POLİSTE:

İki Motör Çarpıştı, Bir Tayfa Boğuldu

İstanbuldan Şileye gitmekte olan Tevfik kaptanın idaresindeki 12 tonluk Cümhuriyet motöriyle, Ömer kaptanın idaresindeki Hüdaverdi motörü evvelki gece Karadeniz boğazı civarında çarpışmışlardır.

Bu çarpışma neticesinde Cümhuriyet motörü tayfalarından 20 yaşında Mustafa oğlu Salih, sarsıntının tesiriyle denize düşmüş ve dalgaların arasında kaybolmuştur. Salih bütün araştırmalara rağmen bulunamamıştır. Vaka hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Cereyana Kapıldı — Üsküdarda Çavuşdere sokağında oturan Ali ile arkadaşı Nuri o civarda bir evin eşyasını taşırlarken pencereden sokağa indirmek istedikleri bir karyola eletrik teline temas etmiş, Ali cereyana kapılarak derhal ölmüş, Nuri de ağır surette yaralanmış, Nümune hastahanesine kaldırılmıştır.

Bir Yaralama — Tarlabasında oturan şoför Bahri ile Beyazıtta terlikçilik yapan Ahmet arasında çıkan bir kavgada Ahmet Bahriyi pıçakla karnından ağır yaralamıştır.

Libya Cephesi

Başı 1 incide

Denizden bombardıman

Londra, 17 (A. A.) — Bahriye nezaretinin tebliği: Akdeniz donanması başkumandanı, Bardiya mıntakasında Capuzzo'nun donanma tarafından büyük bir muvaffakıyetle bombardıman edildiğini bildirmiştir. Müteaddit salvolar çekilmiş ve atılan obüslerin toplu bir halde bulunan yüz kadar düşman tankı ve motörlü vasıtalarının arasına düştükleri görülmüştür.

El Gazala tayyare meydanı ile burada bulunan iase depoları yeniden muvaffakıyetle denizden bombardıman edilmistir. Deniz kuvvetlerimiz Akdenizde Junkers 88 tipinde iki düşmanı bombardıman tayyaresi düsürmüsler ve diğer bazı tayyareleri hasara uğratmışlardır.

Bu harekât esnasında deniz kuvvetlerimiz hiçbir hasara uğramamış ve insanca hic bir zayiat verilmemistir.

Menzies'nin sözleri

Londra, 17 (A.A.) — Avustralya Başvekili Menzies, Times gazetesine beyanatta bulunarak demiştir ki:

"Orta Şarktaki vaziyetimizin endiseye sebebiyet verdiği âşikârdır. Düşmanın bizden fazla tankı olduğu bir hakikattir. Fakat, donanma, hava kuvvetleri ve ordu müsterek hareket edeceğinden endiseye mahal yoktur. Gelmekte olan devre bütün cesaret ve enerjimizin toplanmasını icap ettiren müthiş bir imtihan devresidir. Son günlerden alınan ders harp malzemesinin her şeyin fevkinde bir ehemmiyeti haiz olduğunu göstermiştir. Binaenaleyh harp malzemesi imal eden fabrikada çalışan erkek ve kadınlar kendilerini muharebenin ön safında addedebilirler. Makul bir müddet içinde zaferi kazanmak istiyorsak kaybedecek vaktimiz yoktur..,

İngiliz gazetelerinde

Londra, 17 (A.A.) — Times gazetesi, Orta Şarktaki umumî vaziyeti tahlil ederek diyor ki:

"Almanyanın Simalî Afrikaya taaruz kabiliyeti olan bir kuvveti Afrikaya nakil ve bu kuvveti orada idame edebileceği hakkındaki hesapların yanlış olduğunu tasdik etmek lâzımdır. Fakat bu yanlış hesaplar neticesinde hiçbir hata işlenmiş değildir. Trablusgarp tehdit edilmeden evvel Yunanistana bir heyeti seferiye gönderilmesine karar verilmesi önüne geçilemez bir zaruretti. Afrikadaki tehdide rağmen, Yunanistana bir heyeti seferiye göndermiş olduğumuza müteessif değiliz. Yunanistanda bulunan ordumuzda, kahraman müttefiklerimizin ayni derecede elinde bulunmıyan techizat kaynakları vardır. Alman harp makinesinin kudreti ve sıkleti karşısında bunların serian Yunanistanda bulundurulması elzemdi. Tehlikeyi küçük görmemekliğimiz icap ettiği gibi, o tehlike ile karsılasınca da varı yolda durmaklığımız lâzımdır.,,

Daily Telegraph diyor ki:

"Harpte tehlikeler bertaraf edilemez. Gecen sonbaharda İngilterenin istilâsı tehdidi karşısında bize İngilterede lüzumu olan insan ve malzemeyi Orta Şarka göndermekle kendimizi büyük bir tehlikeye maruz bıraktık. Sonradan gördük ki, bu karar yerinde alınmış bir karardı. Bu karar harbin istikameti üzerinde büyük bir tesir yapmıştır. Trablusgarpta da buna benzer tehlikeleri göze almaktan çekinseydik bugün Dük d'Aosta'nın Şarki Afrikada yaptığı anlaşılan teslim teklifi ile karşılaşmamış olurduk.,,

İtalyan resmî tebliği

Roma, 17 (A.A.) — "Tebliğ,, Alman ve İtalyan kıtalarının Tobruk ve Sollum mıntakalarındaki tazyikleri devam etmektedir. Süratli ileri hareketimiz dolayısiyle münakaleleri kesilmiş bulunan düşman müfrezelerinin Cebel mıntakasındaki temizleme ameliyesi devam etmektedir.

İtalyan esirleri

Kap, 17 (A. A.) — İçlerinde subaylar da bulunan 2.500 İtalyan esiri daha dün Cenup Afrikası limanlarından birine çıkarılmış, bu suretle Cenup Afrikasına gelen düşman esirlerinin adedi şimdi 10.000 e baliğ olmuştur.

Roma tekzip ediyor

Roma, 17 (A. A.) — "D. N. B.": Salâhiyettar İtalyan membaları, Dük d'Aoste ile İngilizler arasında sanki bir mütareke görüsmeleri yapıldığı hakkında yabancı matbuatta cıkan haberleri kat'i surette yalanlamaktadır.

ASKERÎ VAZİYET

Başı 1 incide

Muhtelif cephelerdeki son vaziyeti şöylece hülâsa ve mütalâa etmek mümkündür:

YUNANİSTAN'da — Alman tazyiki bilhassa Ege sahilinde, yani Olimpos dağları önünde ve Kozana - Grebene bölgesinde çok ziyade artmıştır. Almanlar bu mıntakada Serfiçe kasabasını işgal etmiş ve Olimpos mıntakasında daha şiddetli bir mücadele başlamıştır. Almanlar, buradaki müttefik hatlarının yarıldığını ve Larrisa ovasının Alman ilerleyişine açıldığını bildiriyorlarsa da, Londra ve Atina bu haberi teyit etmemekte, yalnız Londra bu mıntakalarda halihazırda çok ağır ve ehemmiyetli çarpışmalar vukubulmakta olduğunu kabul eylemektedir. Cumartesi günündenberi bu mıntakada başlıyan muharebenin vereceği neticenin Yunanistanın vaziyeti üzerinde mühim bir âmil olacağı şüphesizdir. Esasen Alman kumanda heyeti de burada İngiliz ve Yunan kuvvetlerinin esas mukavemetlerini kırmak ve bu gayeye varmak emeliyle hareket etmektedir.

Kozana'nın cenubundaki harekât da Almanya lehine inkişaf etmiye başladığı cihetle, Almanlar şimdi bir taraftan Olimpos'u arkadan tamamen çevirmek ve diğer taraftan Turhalaya inerek Yunan cephesini ikiye bölmek için bütün gayretlerini sarfetmektedirler. Yunan Başkumandanlığı, buna imkân bırakmamak için geniş bir manevra yaparak daha geride yeni bir müdafaa cephesi kurmıya ve burada daha garantili bir müdafaa harbini kabul etmiye hazırlanmaktadır.

YUGOSLAVYA'da — Yugoslav ordusunun esas mukavemeti kırıldığı cihetle artık münferit gruplar halinde bulunan bu kuvvetlerden çete harbinden başka bir şey beklenmemektedir. Son gelen bir habere göre de, Saraybosna'daki ikinci Yugoslav ordusu Almanlara teslim olmuştur. Diğer grupların mahallî mukavemetleri devam etmekte ise de, bunun uzun müddet devam etmesine imkân yoktur.

LİBYA CEPHESİNDE — Alman ilerleyişi Sollum mevkiinde durdurulmuştur. Tobruk'daki İngilizler hâlâ Almanlara karşı mukavemete devam etmektedirler.

Libya'da İngilizler evvelce şarktan garba mukavemetsiz olarak ilerlemişlerdi. Şimdi Almanlar da ayni şekilde garptan şarka yürümüşlerdir. İngilizler bu yürüyüş esnasında hattâ Sidi Barrani'de bile Almanlarla esaslı bir harbi kabul etmemiş lerdir. İngilizler, fevkalâde müstahkem ve birçok mıntakalarla muhtelif muvasalalara malik bulunan Marsa - Matruh mevkiinde Almanlarla harbi kabul edecektir.

Almanlar, şimdi bu mevkide harbetmek ve İngiliz kuvvetlerine karşı taarruza geçmek için motörize kuvvetlerile piyade ve topçu birlikleri arasında işbirliği temin etmek ve geri hidematını tanzim ve ikmal etmek için tevakkuf etmişlerdir. Bu hazırlıklar bitince burada Almanlarla İngilizler arasında ciddî çarpışmalara şahit olacağız. Ancak İngilizler harekâtın nihayet bulması hasebiyle Şarkî Afrikadan bu mıntakaya külliyetli miktarda asker ve levazım nakletmekte oldukları cihetle, burada cereyan edecek muharebeden Almanya lehine serî ve katî bir netice istihsalini beklemek mevsimsiz olur.

BRİTANYA'da — Alman tayyareleri dün gece İngiltere üzerine ve bilhassa Londraya şimdiye kadar vukubulan hücumların en sürekli ve en şiddetlilerinden birini yapmışlar, müteaddit yangınlar çıkarmışlar, binlerce ton bomba atmışlardır. Balkanlar ve Libya'da harp devam ederken, İngiltereye yapılan akmlarm da siddetlendirilmesi mânidardır.

Almanyanın, yine geçen Ağustos ve Eylûlde olduğu gibi, yeniden İngiltere adalarına devamlı taarruzlara karar verip vermediği hakkında kati bir hüküm yürütülemez. Bunun için vaziyetin inkişafını beklemek lâzımdır.

Balkan ve Mısır Harbinin Siyasî Mânası

Başı 1 incide

harip vaziyetini idame edeceğini fiilen ve eserleriyle isbat etmiştir. Almanyanın da fiil ile ve eserleriyle bu teminatında samimî olduğunu göstermesi bizi memnun eder. Fakat bu, bizim uyumamız demek değildir. Türkiye, bütün ihtimalleri gözönünde bulundurarak ona göre tedbir almakta kusur etmemiştir ve etmiyecektir.

İzmirde İki Feci Kaza

Izmir, 17 (TAN) — Torbalıda Odemiş treni 4 yaşında Raziyeyi parçalamış ve Karşıyaka Banliyö treni de Turan mevkiinde uçurtma uçuran 11 yaşında Saffet kızı Ayferi ağır surette yaralamıştır.

Alaturka Müsamere

Eminönü Halkevi sosyal yardım kolu tarafından 19 Nisan 941 Cumartesi akşamı, Taksimde Kristal gazinosunda İstanbulun en maruf alaturka musiki sanatkârlarının iştirakiyle büyük bir alaturka musiki müsameresi tertip edilmiştir. Giriş serbesttir.

Anadoluda Kar Fırtınası

Bir İnsan Beş Hayvan Öldü İki Kişinin Elleri Dondu

Şarki Karahisar, 17 (A.A.) — Geçen pazartesi günü bir yolcu kafilesi Eğribel dağından geçerken kar fırtınasına tutulmus ve bu yüzden bir yolcu ölmüs, iki yolcunun elleri donmuştur. Beş de hayvan ölmüstür.

Malatyada

Malatya, 17 (A.A.) — Soğukların meyvalarımız üzerinde yaptığı misli görülmemiş tahribatın derecesi hakkında Ziraat Müdürlüğünün yaptığı tetkikat soğuk dalgasının vilâyetimizde bir âfet halini almıs olduğunu göstermektedir. Basta kayısı olmak üzere seftali, dut, kiraz, elma, armut ve diğer bütün meyva mahsullerinin yüzde doksan beşinden fazla, üzüm mahsulünün de yüzde ellisi zayi olduğu ve afyonların tamamen vandığı ve merkezdeki zarar miktarının üç milyon liravı tecavüz ettiği tahmin edilmektedir. Kazalardaki zarar yekûnu da tesbit edilmektedir.

Kiliste

Kilis, 17 (A. A.) — Son günlerdeki devamlı soğuklar bağlarda, sebze bahcelerinde ve meyva ağaclarında büyük tahribat yapmıstır. Ekinlerden bir kısmı ile zeytin ağaçları da bu soğuklardan müteessir olmuştur. Fırtına ve soğuklar devam etmektedir.

MÜTEFERRİK:

Tramvay İdaresi Yaz Tarifesi Yapıyor

Tramvay idaresi bir yaz tarifesi tatbikine ve halkın eğlence yerlerinden dönüş ve gece işçilerinin de paydos saatlerini gözönünde tutarak tramvayların seferlerini tanzime karar vermiştir. Yeni yaz tarifesi Mayıs ayının ilk haftası halka ilân edilecektir. Bir cok durakların dar yerlerde olduğu, tramvay beklivenlerin, halkın gelip gitmesini güclestirdiği görülmüs ve bu durakların yerlerinin değiştirilmesine baslanmıştır.

RADYO

BUGUNKU PROGRAM

8.00	Program	18.30	Fasıl programı
8.03	Haberler	19.30	Haberler
8.18	Müzik (Pl.)	19.45	Konuşma
9.00	Ev kadını	19.50	Müzik s[illegible]
12.30	Program	20.15	Radyo [illegible] zetesi
12.33	Şarkı ve türküler	20.45	Temsil
12.50	Haberler	21.30	Konuşma
13.05	Şarkı ve türküler	21.45	Salon kestrası
14.00	Müzik (Pl.)	22.30	Haberler
★		22.45	Salon kestrası
18.00	Program	23.00	Dans mü[illegible]
18.03	Suving Kuarteti	23.30	Kapanış

VEFAT

Kazanç temyiz komisyonu raportörü Tahsin Gençaym refikası, m[illegible] deiumumilik ikinci tetkik bürosu b[illegible] kâtibi Bayan Muzaffer Gençay, [illegible] retmen Necat Gençay ve Maarif M[illegible] baası entertibi Zeki Gençayın an[illegible] leri ve teğmen Hasan Tükelin ka[illegible] valdesi Bayan Sıdıka Gençaym v[illegible] ettiğini büyük bir teessürle haber dık.

Cenazesi yarın saat 13 te Çarşı[illegible] Tiyatro caddesinde 8 numaralı [illegible] lûsi Bey apartımanından kaldırıl[illegible] Beyazıt camiinde namazı kılındı[illegible] sonra Edirnekapı Şehitliğine de[illegible] dilecektir. Gençay ailesine beyanı [illegible] ziyet ederiz.

MEVLÛD

Salâhattin Kormaç'ın oğlu [illegible] yanın ruhuna19 Nisan 1941 t[illegible] hine müsadif cumartesi günü [illegible] le namazından sonra Beyoğlu [illegible] Ağa camiinde mevlût kıraat [illegible] nacağından arzu edenlerin te[illegible] leri rica olunur.

Askerlik İşleri

Yoklamaya Davet

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesin[illegible] 312 — 313 — 314 doğumluların se[illegible] lik ihtiyat yoklamaları aşağıda y[illegible] dört gün zarfında yapılacaktır. [illegible] günlerde nüfus hüviyet cüzdanla[illegible] beraber şubeye müracaat edilme[illegible]

22/4/941 Salı
23/4/941 Çarşamba
24/4/941 Perşembe
25/4/941 Cuma

★

Kısa Hizmetlileri Dave[illegible]

Üsküdar Askerlik Şubesinden: [illegible] doğumlu ve bu doğumlularla ask[illegible] liğine karar verilmiş olan ve he[illegible] sevkedilmemiş kısa hizmet şera[illegible] kazanmış yüksek askerî ehliyetna[illegible] lilerle askerî ehliyeti bulunmıyan [illegible] 1-5-941 de Yedek Subay okulu[illegible] bulunmak üzere sevkedilecekler[illegible] Sevk pusulalarını almak üzere ve [illegible] ikiyle birlikte 25-4-941 gününde [illegible] beye gelmeleri ilân olunur. Bu [illegible] davet mahiyetindedir. İcabet et[illegible] yenler bakayâ sayılır.

BULMACA

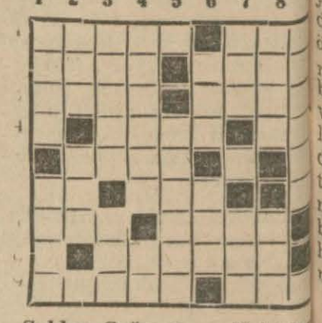

Soldan Sağa: 1 — Nehirle[illegible] döküldüğü yer - Masallarda [illegible] geçer 2 — Gaye - Ikinci 3 — [illegible] vilâyet - Bir harfi değişirse: [illegible] isim olur 4 — Komşu bir dev[illegible] Şart edatı 5 — Sonuncu - Bir [illegible] mir 6 — Bir hayvan - Hisse 7 [illegible] Bir ağaç - Meyleden 8 — Bir [illegible] ğaç 9 — Bir uzvumuz - Icra [illegible] mek.

Yukarıdan Aşağı: 1 — Meş[illegible] kat, tasa - Kapalı değil 2 [illegible] Olur mu; mânasına - Cet 3 — [illegible] zahet sahibi - mülk 4 — Ters [illegible] kunursa: Çabuk kuşkulana[illegible] Ters okunursa: Bir renk 5 — T[illegible] harri 6 — Sanmaktan emir - [illegible] tem 7 — Geniş değil - Bir [illegible] mir - Fena değil 8 — Bir isi[illegible] Lâkırdı 9 — Viran yer

★

EVVELKI BULMACA — S[illegible] dan Sağa: 1 — Gelen - Nil 2 [illegible] Aciz - Kira 3 — Lira - Ayin 4 [illegible] Iran - Sene 5 — Yat 6 — Da[illegible] Et 7 — Meseleler 8 — Akav[illegible] Tere 9 — Sapan.

BATMAYAN GÜNEŞ

Mevsîmin En Büyük Muvaffakıyeti

KIVIRCIK PAŞA

Gördüğü Fevkalâde Rağbet Üzerine

Yalnız TAKSİM Sinemasında

Bir Kaç Gün Daha Gösterilecektir

Sinema mevsiminin fevkalâde filmi

MARİKA RÖKK'ün

Büyük ve emsalsiz muvaffakiyeti

KORA TERRY

3 üncü ve Son Hafta Olarak

ŞARK SİNEMASINDA

Başlıyor. Suarelerde yerler numaralıdır. Cumartesi saat 1 de ve pazar 11 de tenzilâtlı matine ler.

GÖL İNSANLARI

Yazan: Cemalettin Mahir — No: 38

—Haydi Bekir, güneş doğdu, kalk artık.

Bekir, gözlerini yorgun bir hayretle açtı. Sultan baş ucuna çömelmiş gülüyordu.

— Şuncacık şeyde nasıl yıkanacaksın?

Bekir, sıçrayıp oturdu. Dere inadına az akıyordu. Mahcup mahcup önüne baktı:

— Bilmem!

— Yıkanmasan olmaz mı?

— Olmaz.

— Neden olmazmış?

— Şuna bak... Bir de "Neden olmaz,, diyor. Kız sen gâvur musun?

— Yıkan öyleyse, ben teyzemin evinde yıkanırım.

Bekir, gözlerini parmaklarile sildi. Sultanın yanında soyunmağa utanıyordu. Gece, kalkıp yıkanmağa, üşendiği için kısa kısa küfretti:

—Karnım aç, ne kadar mısır kalmış baksana.

— Altı mısır var. Pişireyim mi?

— Dur hele... Birden pişirmiyelim. Yine yollarda sürünürüz.

Sultan çalıları ocağa koyuyordu:

— Yok canım, bugün teyzemin köyüne mutlaka varırız. Kocakarı "Iki buçuk saatlik yolun kalmış,, dedi.

Bekir, gülerken birden bire durdu.

— Hangi kocakarı?

— Hocanın karısı... Dün akşam bana kabak yedirdi ya... Unuttun mu? "Kızılhamama ne kadar yol kaldı,, diye sordumdu. "Iki buçuk saatte ahrsın. Çaydan sonra evleri görünür.,, dedi. Çaya yetişsek ilerisini bilirim.

Bekir, bir gün olup Kızılhamama varacaklarını hiç aklına getirmemiş gibi göründü. Kalkmağa davrandığı halde bacaklarını büküp oturuverdi. Parmağını dişliyordu: "Alsam geri götürsem... Böyle kimsesiz dul karıyı Kızılhamamda rahat bırakmazlar. Dinime imanıma biri nikâhlar.,, Çavuşun Sıtkı, marangoz Halil, hatta amcası oğlu Remzi gözünün önüne geldiler. Bir halt ederler de başı belâya girer diye çekinmiyordu. Ordu olsa, evel Allah, bir başına karşı duracaktı. Lâkin yüzüne karşı bir şey demez alçaklar! Odada kötü karıdan lâf açıldı mı, yan yan yüzüne bakarlar. Pınar başlarında Kocakarıların sözü bir yılda tükenmez. Anası, "Yabanın dile düşmüş dul karısını gelin getirdin.,, diye ağlar, canını sıkar. Gelecek yaz, bırakıp askere gitmek te var.

Sultanı gerisin geriye (Bayındır) a götürmekten ümidini kesince mısırları idareli pişirip burada bir gece daha yetmağı düşündü. Hatta bir aralık Kızılcahamama yerleşmek, evi, köyü terketmek hesapları yaptı. Hiç birine karar vermeden öfkeyle ayağa kalktı.

Sultan derenin kenarına çömelmiş yüzünü yıkıyordu. Kalkıp dönerse, göz göze hiç bir şey yapamıyacağını anladı. Gece, rüya gibi karma karışık, uzaklaşmıştı.

Ayaklarının burnuna basarak yürüdü ve arkadan saldırdı.

Sultan yere düşerken: "Ana yetiş! Ana,, diye bağırdı.

Bekirin omuzunu ısırdı, saçlarını çekti. Küfretti. Sonra mısırları pişirip hiç konuşmadan yediler.

Artık insanlardan çekinmiyorlar, caddeden gidiyorlardı.

Bekir, bir iki defa lâf açmak istediyse de Sultan cevap vermedi.

Öğleye doğru Kızılhamama yetiştiler.

Sultan bir ağacın altında birden bire durdu:

— Geldik, dedi. Teyzemin evi nah, şurada. Sen artık dönersin. Eniştem "Elin herifiyle beraber gelinir mi?,, diye bana söylenir.

— Pek âlâl!

— Anama haber yolla... Meraklanmasın. Üç gündeliğimi de alıver Remzigillerden.

— Olur, alırız.

— Buraya kadar benim yüzümden yoruldun öyle ya..

— Lâfa bak... Haydi güle güle...

— Dur biraz bekle de ekmek getirivereyim. Yolda acından ölürsün kız!

Bekir ses çıkarmadan yolun kenarına oturdu.

Teyzesi tarlada olduğundan Sultan evde kimseyi bulamadı. Ahırın merdiveninden içeri girip mutbağa indi. Tekneden iki ekmek aldı. Bir bez parçasına peynir sararken yukarıda anbarın önünde, dizi dizi, tütün yaprağı gördüğünü hatırladı. "Yazık herife! Tütünü hiç yok! Götürsem pek hazeder.,, diye gülümsedi. Fakat derhal somurttu. Bunun da Çavuşun Sıtkıdan ne farkı vardı.

Derede yüzünü yıkarken birden bire üstüne çullanmıştı. "Su içene yılan bile değmez.,, derler. Bakalım yüzünü yıkarken de yılan kısmı adama dokunur mu?

Sultan, yukarı çıkıp bir kaç yaprak tütün almaktan vaz geçti.

7/7/1940

Dördüncü Hikâye: ARABACI

Arabacı, "Göl İnsanları,, nı teşkil eden hikâyelerden dördüncüsüdür. Bu nefis hikâyeyi de yarından itibaren bu sütunlarda zevkle okuyacaksınız.

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

	Krş
Başlık maktu olarak	750
1 inci sayfa santimi	500
2 „ „ „	300
4 „ „ „	100
5 „ „ „	75
İlân sayfasında „	50

POLONYA HİKÂYESİ:

TELGRAF DİREKLERİ

Boleslav Prus'tan - Çeviren: Ha - Ca

"Bu, meşhur Polonyalı muharririn asıl adı, Alexander Glowaki'dir. Boleslav Prus namı müstearıyle tanınmış ve sevilmiştir. 1847 de Polonya'da, Lublin'de doğmuş 1912 de ölmüştür.,,

Kontes X. bu yakınlarda yaptığı bir yetimhane ziyaretinde, "şayanı hayret,, bir sahneye şahit oldu: Yırtık bir kitap için, altalta, üstüste kavga eden, yumruk, tekme, tokat, birbirlerine giren dört çocuk gördü.

Kontes'in parmağı ağzında kalmıştı:

— Aman, çocuklar, çocuklar,,. Bu da ne demek? Kavga ediyorsunuz! diye bağırdı. Bu yüzden, çikolata yemekten mahrum kalacaksınız; üstelik bir de bir köşede dizüstü oturmak.

— Bu, benim kitabımı aldı!

— Yalan! O benim kitabım.

— Açıkgöze de bak! Onu benden alan sen değil misin?

O günkü nöbetçi hemşire, kontese, bütün dikkatlere rağmen yetimhanede, bu gibi hâdiselerin eksik olmadığını söyledi, çünkü çocuklar, okumıya bayılıyorlardı, fakat yetimhanede kitap yoktu.

Kontes, kalbinin acaip bir hisle burkulduğunu hissetti. Fakat öyle uzun boylu düşüncelere alışık olmadığı için, onu unutmıya çalıştı. Ancak birkaç gün sonra; — evinde yalnız, din ve hayırseverlik mevzuları etrafında konuşulabilen (!) — "misafiri hâs,, lardan birinde, misafirlikte bulunduğu bir sırada, bu meseleyi açmayı hatırladı. Yetimhanede gördüklerini ve nöbetçi hemşire tarafından verilen izahatı uzun uzadıya anlattı.

* *

Müşavir dikkatle dinledi, garip bir his duydu ve düşünmiye "nisbeten,, biraz daha çok alışık olduğu için, yetimlere birkaç kitap gönderilmesi çarelerine bakmanın, yerinde bir fikir olabileceğini söyledi. Ve kütüphanesinde, veya sandıklarında, çok eskiden kendi çocukları için alınıp da, şimdi yer tutmaktan başka bir işe yaramıyan — yetimhaneye verilebilecek — birçok kitaplar olduğunu hatırladı. Fakat bu kitapları da bulup çıkarmak, doğrusu, fazla ağır bir külfet olurdu!

O akşam "müşaviri hâs,, bütün ömrünü, "insanlığın,, ruhani mümessillerine ufak tefek iyilikler yapmakla geçiren Mister Z. nin evine misafirliğe gitmişti. Hoşa gitmek arzusiyle, müşavir, Mister Z. ye Kontesin yetimhanede gördüklerini ve "ruhani hemşireler birliği,, mümessillerinin ağzından işittiklerini anlattı. Ayrıca, yetimlere, ah, evet, hakikaten kitap tedariki zaruretini düşünmek,, suretiyle, bu işte kendi hissesine düşeni yaptığını da ilâve etmeyi unutmadı.

Mister Z. :

— Bundan daha basit ne var? diye haykırdı.

Yarından tezi yoktu. yetimlerin kitap ihtiyaçlarının bertaraf edilmesi hakkında "Işık,, gazetesinde "acıklı,, bir ilân çıkarılmasını temin edecekti (!).

Mister Z. hemen ertesi günü, heyecan içinde gazeteye koştu ve halkı, yetimlere kitap ianesinde bulunmıya davet eden bir hitabe (!) neşrini, "gelmiş, geçmiş, gelecek evliya ve enbiya,, lar namı hesabına gazeteden rica etti.

* *

Tam sırasında yetişmişti, çünkü gazetenin de böyle heyecan uyandırıcı birkaç satırlık bir havadise ihtiyacı vardı. Muharir derhal kalemine, kağıda sarıldı:

"Umumi bakım yerlerine sığınmış bir avuç yetim, kitapsızlık içinde kıvranıyor! Okumaya susamış aç ruhları hatırlıyalım!,,

Ve yazısını bitirdikten sonra, memnuniyet içinde, ıslık çala çala yemeğe gitti.

Birkaç gün sonra, bir pazar günü, arkadaşım bir fizik hocasiyle giderken, gazetenin henüz kapalı bulunan muharrirler odası önünde yırtık, dökük elbiseli bir adam gördüm. Yanında bir paket eski kitap taşıyan, solgun, cılız, küçük bir kız çocuğu vardı.

— Ne istiyorsunuz?

Pejmürde kıyafetli adam, kasketini çıkararak mahçup ve çekingen:

— Birkaç kitap getirdik, Bayım, dedi. Yazdığınız o "aç çocuklar,, için..

Zayıf, küçük kız eğildi ve anadan doğma bir kansızlığın müsaadesi nisbetinde kızardı.

Kitapları aldım, hademeye verdim.

— Adınız nedir?

O, korkuyla karışık bir şaşkınlık içinde:

— Aman Bayım! Adımı ne yapacaksınız?

— Tabii kitapların kimin tarafından verildiğini ilân etmemiz lâzım.

— Hiç lüzumu yok Bayım. Ben sadece, şapka fabrikasında çalışan fakir bir adamım. Hiç lüzumu yok.

Ve zayıf, küçük kızın elinden tutarak çıktı, gitti.

* *

Belki sırf yanımda bir fizik hocası bulunduğu için, aklıma yepyeni bir telgraf sistemi geldi: Verici istasyon yetimhane, alıcı istasyon da, şapka fabrikasındaki ameleydi. Birincisi, "dikkat,, işareti verir vermez, öbürü derhal cevap veriyordu.

Geri kalanlarımız sadece telgraf direkleriydik.

YUGOSLAV Mukavemeti Kırıldı

Başı 1 incide

ri ucra attığı bombalar civardaki bir demiryolu üzerine düşmüştür. Ayrıca atılan yangın bombaları da orada bulunan binaları tutuşturmuştur. Diğer İngiliz tayyareleri köprünün üzerine vardıkları zaman hedeflerinin biraz önce tahrip edilmiş olduğunu görmüşler ve bombalarını o civarda bulunan Alman motörlü kıtaları ve zırhlı arabaları üzerine atmışlardır. Mütemadî bir dalga halinde bu köprüden geçen Alman kıtaları şimdi durdurulmuş bulunmaktadır. Salâhiyetli mahfiller bu köprünün bir harabe enkazı haline getirilmiş olduğunu söylemektedirler.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 17 (A.A.) — "Tebliğ,, İkinci ordunun motörlü kolları Spalato'dan Raguza'ya doğru ilerlemektedirler. Deniz müfrezeleri Dalmaçya adalarının işgalini tamamlamışlardır. Arnavutlukta diğer motörlü kollar Antivari ve Çetine'yi işgal ettikten, düşmanın son müdafaasını kırdıktan sonra, Kataro ve Raguza'ya doğru ileri hareketine devam etmektedir. Bu kolların hedefi şimalden gelen ikinci ordu kıtaatı ile birleşmektir.

Macar rsemî tebliği

Budapeşte, 17 (A.A.) — "Tebliğ,, Bugün kıtalarımız Tunanın cenubu garbî kısmını Hırvat hududuna kadar işgal etmektedir. Tuna ile Tisza arasındaki mıntakanın çetelerden temizlenmesi devam etmektedir. Alınan esirlerin ve harp malzemesinin sayımı da devam ediyor. Şimdiye kadar 15 bin esir sayılmıştır. Fakat bu miktar mütemadiyen artmaktadır. Bu ana kadar tesbit edilen harp ganaimi de yüz top ve başka kıymetli levazımdır.

Valide Kraliçenin sözleri

Londra, 17 (A.A.) — Ingiliz sayfiyelerinden birinde küçük bir evde oturan Yugoslav valide kraliçesi Mari bir mülâkat esnasında şunları söylemiştir:

"Oğlum kral Piyerden son olarak bundan bir hafta evvel ve bilvasıta haber alabildim. Bu haber oğlumun sadece sağ ve sıhhatte olduğunu bildiriyordu. O gün nerede bulunduğunu bilmediğim gibi bugün de nerede olduğunu bilmiyorum.,,

Kraliçe Mari Ingiliz milletine şu kısa mesajın bildirilmesini istemiştir: "Memleketime itimat ediniz. Sonunda her şey düzelecektir.,,

Japonların Çinde Faaliyeti Arttı

Şanghay, 17 (A.A.) — Şanghaydaki Çin basınına göre, Rus-Çin bitaraflık paktının akdi üzerine Japonların Cenubî Çindeki askerî ve bahrî faaliyetleri artmıştır. Cenubî Çindeki bütün Japon kuvvetleri cenuba doğru ileri hareketine geçmek üzere tensik olunacaktır.

Pakt ve Avustralya

Sydney, 17 (A.A.) — Avustralya Bahriye Nazırı Hughes Japon-Sovyet bitaraflık paktı hakkında şunları söylemiştir:

Almanyanın karıştığı herhangi bir mesele bizim hayrımıza değildir. Bu paktı Almanlar ilham etmiştir. Bizim bir tek düşmanımız vardır. O da Almanyadır. Almanya yenildiği gün şimdi kendisi ile beraber olan devletler ondan ayrılacaktır.

Vekiller Heyeti Toplandı

Ankara, 17 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 16 da Başvekil Dr. Refik Saydamın riyasetinde haftalık içtimaını akdetmiştir.

G. Antonescu'ya mektup

Moskova, 17 (A.A.) — "Reuter,, Yugoslavyanın Moskova büyük elçisi Gavriloviç, Romanya Başvekili General Antonescu'ya gönderdiği bir açık mektupta, "Şerefsiz zaferi diğerlerine bırakınız,, demektedir. Gavriloviç bu mektubunu, Yugoslavyada 100 bin Rumenin yaşadığı Timoc vâdisini Rumen askelerrinin işgal etmesini talebeden Bükreş gazetelerinin yaptıkları neşriyat üzerine göndermiştir. Gavriloviç, asırlık Rumen - Sırp dostluğunu General Antonescu'ya hatırlattıktan sonra diyor ki:

"Bizim çekilmekte olduğumuz topraklara kimin gireceği bizi alâkadar etmez. Fakat oraya tekrar döndüğümüz zaman kimleri bulacağımız bizi alâkadar eder ve orada bulacaklarımız için de bunun ehemmiyeti vardır. Şimdi tehdit edecek zaman değildir ve bu bir tehdit de değildir. Yalnız riyazî bir katiyettir.,.

Yunanistanda

Başı 1 incide

relerin de müzaheretiyle ve külliyetli kıtalar kullanarak yeniden ilerlemeye teşebbüs etmişlerdir.

Yunan ordusu ile işbirliği yapan İngiliz ve imparatorluk kuvvetleri bir çok noktalarda Alman zırhlı kıtalarını düşmana büyük zayiat verdirerek tardetmişlerdir. Almanlar, sarfettikleri büyük gayretlere rağmen yeni Yunan mukavemet hattını yarmaya muvaffak olamamışlardır. Şimal cephesindeki vaziyet ciddiyetini muhafaza etmekle beraber ortada cesaret verici amiller mevcuttur.

Arnavutluk cephesinde Yunanlılar düşmana ağır zayiat verdirerek mevzii İtalyan hücumlarını püskürtmüşlerdir.

İngiliz hava kuvvetleri ileri yürüyüş halinde bulunan Alman kollarını yeniden darmadağın etmek suretiyle bir kere daha temayüz etmiştir. İngiliz tayyareleri düşmanın iase ve levazım üslerine mütemadiyen ve şiddetle hücum etmektedirler.,,

Hattın yarıldığı asılsız

Londra, 17 (A. A.) — Harbiye nezareti dün akşam aşağıdaki deklârasyonu neşretmiştir- "Alman kaynaklarından çıkan ve Olimpos mıntakasında müttefik hattın yarıldığını ve Larisa ovasının Alman ilerleyişine acıldığını bildiren şayialar Yunan ve İngiliz başkumandanlıklarınca teyit olunmamaktadır.

Son haberlere göre

Atina, 17 (A.A. — Reuter: Makedonya cephesinden gelen son haberlere göre, İngiliz - Yunan hattı, düşman tazyikine maruz kalmakla beraber, tam ve sağlam olarak durmaktadır. Serfiçe etrafında şiddetli çarpışmalar olmakta ve burada Avustralya kıtaları Almanları hırpalamaktadır. Bir İngiliz motörlü cüzütamı, mitralyözle beş Alman tayyaresi düşürmüştür.

İngiliz resmî tebliği

Kahire, 17 (A. A.) — Resmî tebliğ: Yunanistanda; bütün cephe boyunca düşman tazyiki artmaktadır.

Yunan resmî tebliği

Atina, 17 (A.A.) — Yunan ordusu Başkumandanlığının tebliği: Garbî Makedonyada Aliakmon vadisine giren Alman kuvvetleri Kalembak'a doğru ilerlemiye çalışarak Gerebene mıntakasında harekât yapmaktadır. Kozan yaylasında Alman kuvvetleri Aliakmon'un cenubuna ilerlemişlerdir. Göricenin cenup mıntakasında Kiaffe boğazında Karits mevkii düşman tarafından işgal edilmiştir.

★

Atina, 17 (A.A.) — Umumî Emniyet Nezaretinin resmî tebliği: Alman tayyareleri dün yekdiğerini takip eden dalgalar halinde Euve körfezini bombardıman etmişlerdir. Zayiat yoktur. Bazı hasarlar olmuştur. Düşman tayyareleri Halki şehrini ve Aıdibsos kaplıcasını ve bazı köylerle bazı balıkçı sandallarını bombardıman etmişlerdir. Ziyat ve hasar olmamıştır.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 17 (A.A.) — "Tebliğ,, Düşmanın kuvvetli mukabelesine ve yollardaki müteaddit manialara rağmen kıtalarımızın Presba gölü ile Adriyatik denizi arasındaki ileri hareketi devam etmektedir. 11 inci ordu kıtaları anudane bir muharebeden sonra Klisura'yı işgal etmişlerdir. Bu kıtalar daha ileriye merkeze doğru ilerlemektedirler. Düşman büyük zayiata uğramış ve elimize müteaddit esir ile büyük miktarda malzeme bırakmıştır. Dün gece Pireye şiddetli bir taarruz yapan tayyarelerimiz liman tesisatı ile gemileri bombardıman etmişlerdir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 17 (A.A.) — "Tebliğ,, Yunanistanda Alman kıtaları cenup istikametinde hücumlarına devam ederek Alıyakmon'un cenubunda Serfiçeyi işgal etmişler ve birçok esir almışlardır. Şarkî Yunan sahillerinde Alman hava kuvvetleri bazı düşman vapurlarına hücum ederek 19,000 tonilâtoluk ticaret vapuru batırmışlardır.

Şiddetli muharebeler oluyor

Berlin, 17 (A. A.) — Hususî bir muhabir bildiriyor: Yunanistanda İngiliz kuvayi külliyesi ile çok şiddetli muharebeler olmaktadır. Sırp ordusu ile mütareke akdolunduğu hakkındaki sayialar hiç bir taraftan teyit edilmemiştir.

Sabık Yugoslav başvekili Tsvetkovitch şimdi Almanların nezdinde bulunmaktadır.

Alman tazyiki artıyor

Ankara, 17 (Radyo Gazetesi)— Alman tazyiki bilhassa simali Yunanistanda Eğe sahilinde ve Kozan - Grebena bölgesinde çok ziyade artmıştır. Bir habere göre Almanlar Serficeyi işgal etmiştir. Almanlar, simdi Olimpos dağlarını sarmaya ve Grebenadan daha cenuba doğru sarkmaya çalısmaktadır. Esasen Grebena mıntakasındaki harp te Almanya lehine inkişafa başlamıştır. Bu itibarla müttefikler geniş bir manevra yaparak daha geride bir müdafaa cephesi kurmak suretiyle çok garantili bir müdafaa harbine geçmeye hazırlanmaktadırlar.

Amerikaya bir hitap

Atina, 17 (A. A.) — Atina radyosu dün akşam Birleşik Amerikaya hitap ederek şunları söylemiştir:

Cereyan etmekte olan muharebe Yunanistan için esaslıdır. Bu, evlâtlarının kanlariyle, terleriyle sulanmış olan mukaddes anavatan topraklarının müdafaası savaşıdır. Bundan başka, bizzat insaniyet için de yapılan bir savaştır. Eski Yunan ilâhlarının oturdukları yetişilmez Olimpos tepeleri hür yaşamak isteyen âlemin müdafaa ettiği bir hududtur. Düşman, kütle halinde kıtalarını ileri sürmektedir. Bunların tazyiki altında hadiselerin dünkü Yunan tebliğinin zikrettiği şekilde tekevvününü beklemek gayet tabiidir.

Fakat, düşmanın garbî Makedonyanın üç şehrine doğru ilerlemesi savaşın sonunu müteessir edemez. Maskara İtalyan imparatorluğu altı ay mütemadiyen küçük Yunan ordusundan Arnavutlukta yediği utandırıcı darbelerden sonra artık kat'î ve nihaî olarak ölüme mahkûm bulunmaktadır. Binaenaleyh, 45 milyon İtalyana 85 milyon Almanın ilâvesi ebedî Yunan zaferinin manasını değiştiremez. Yunanistanın şimdi 130 milyonluk bir kütlenin müttehit ordularına karşı koyması ve yığınla hareket eden motörlü kuvvetlere karşı sarsılmadan göğüs germesi bu zaferin manasını daha ziyade tebarüz ettirmektedir. Yunanistan, tarihinin şu anında şan ve şerefin en parlak sayfalarını yazmaktadır. Bu devasa savaşta, yaptığı mücadelenin kudsiyetinden ilham almaktadır. Bir insan için oksijen ne ise hürriyet de Yunanistanın mağrur milleti için odur. Yunanistan bunu müdafaa ediyor.,,

Fransız gazetelerinde

Clermont - Ferrand, 17 (A. A.) — "Ofi": Balkanlarda ve Afrikada cereyan eden askeri harekât gazetelerin başlıca sütunlarını işgal etmektedir. General Duval, Journal gazetesinde yazdığı bir makalede diyor ki:

"Alman tebliğleri İngilizlerin sarkî Yunan limanlarından vapurlara binmekte olduğunu haber veriyorlar.

İngiliz tebliğleri de bunun aksine olarak Yunanistana takviye kıtaatı çıkarılmakta olduğunu bildiriyorlar. Her ikisi de doğru olabilir. İngilizler sarkî Yunanistandan bir mikdar kuvvet çekerek Almanların tehdidi altında bulunan Selânik'le Kavala arasındaki Eğe adalarını işgal edebilecekleri gibi Korent körfezinin simal ve cenubuna cekilme hazırlıkları da yapabilirler. Nihayet bütün bu hadiseler arasında kalp vazifesini gören Mısırın müdafaasını temin için de Mısıra kuvvet göndermek kabildir.,,

Amiral Darlan'ın İngiliz Aleyhdarlığı

Başı 1 incide

kendi haberi olmadan hiçbir geminin bir yere hareket etmemesi için tahrirî emir vermiştir.

Ingiliz gazetelerine göre, Amiral Darlan gittikçe Ingiliz aleyhtarı bir vaziyet almakta ve Almanya ile anlaşmak hususunda Lavalı bile geçmektedir.

Fakat Mareşal Petain'in vaziyeti ve bilhassa Fransız - Amerikan dostluğu Vichy'yi daha ziyade Almanyaya meyledip Ingiltereye karşı fiilî bir cephe almasına mâni olmaktadır.

Esasen Amerikanın arzusiyle nihayet Ingiltere de, Amerikadan işgal altında olmıyan Fransız arazisine gıda maddeleri gönderilmesi için müsaade etmiş ve 13500 tonluk bir gemi bir Amerika limanından Marsilyava müteveccihen hareket etmiştir. Ancak, Ingiltere, bu gıda maddelerinden Fransadan gayri yere gittiğini hissederse yardımın devalisine imkân bırakmıyacağını şart koşmuştur.

Casablanca'ya giden Fransız gemileri

Cebelitarık, 17 (A. A.) — Üç Fransız denizaltısı ile bir Fransız destroyerinin, Çarşamba günü garbe doğru, pek muhtemel olarak Casablanca'ya gitmek üzere Cebelitarık boğazından geçtiği görülmüştür.

Yugoslavyanın Sofya Elçisi Geliyor

Moskova, 17 (A. A.) — Yugoslavyanın Sofya elçisi Milânovitch, İstanbula gitmek üzere Odesa'ya gelmiştir. Milânovitch Bulgar - Yugoslav siyasî münasebetlerinin kesilmesi üzerine Sofyadan hareket etmiştir.

Londra'ya Şiddetli Bir Hava Akını

Başı 1 incide

Sulh zamanında Bremen gibi büyük gemileri inşa eden tezgâhlar hücumun hedeflerinden birisini teşkil etmiş, bu esnada diğer tayyare teşekkülleri de hücumlarını Weser'in sağ sahilinde Bremen endüstrisi merkezleri üzerine teksif eylemiştir.

Hücum, beş saatten fazla sürmüştür.

Gece, hücumun neticelerinin teferrüatiyle müşahedesine fırsat verecek mahiyette değildi. Fakat İngiliz pilotları, şehri kaplıyan karanlıkta kendisini gösteren kızıl ısıkların genislediğini ve birbirlerine karıştığını görerek vukua getirilen hasarın genisliği hakkında bir fikir edinmişlerdir. İngiliz pilotları, şimal denizini kaplıyan bulutlar arasından üslerine dönmeden evvel, mütemadiyen metodik bir tarzda yangınlar çıkarmışlar ve yangınları genisletmislerdir.

Borkum'a taarruz

Londra, 17 (A.A.) — Evvelisi akşam hava kararırken Blenheim tipinde İngiliz bombardıman tayyarelerinden mürekkep bir hava filosu Borkum'a yeni bir hücum da bulunmuştur. Tayyareler adanın üzerinde çok alçaktan uçmuşlardır. Adanın şimaline doğru teveccüh eden tayyareler kışlaları bombardımana başlamadan evvel topçu mevzilerine hücum etmiştir. Diğer bir tayyare de Borkum'un garbinde dört bin tonilâtoluk bir şilebe çok alçaktan hücum ederek şilebi bombalamış ve tam isabetler kaydetmiştir. Vapurun ortasında vukubulan infilâk neticesinde sıçrayan parçalar 60 metre irtifaa kadar çıkmıştır. Diğer tayyareler de kışlalara hücum etmişler ve son bombalarını atmadan evvel civarda istikşafta bulunmuşlardır.

Londraya çok şiddetli bir hava hücumu

Londra, 17 (A.A.) — Hava dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Dün gece düşman tayyareleri Londra üzerine çok şiddetli ve sürekli bir taarruzda bulunmuşlardır. Gece olduktan biraz sonra başlıyan taarruz şafaktan biraz evvele kadar devam etmiştir. Ilk haberler hasarların pek büyük ve insanca zayiatın da yüksek olduğu merkezindedir.

Londranın dışlarına da ve bilhassa civar vilâyetlere ve cenubu şarkiye de bombalar atılmıştır. Bu mıntakaların hiçbirinde insan ca zayiat yüksek olmamış ve hasar da vâsi değildir.

Beş düşman tayyaresinin düşürüldüğü sabit olmuştur.

Akının tafsilâtı

Londra, 17 (A. A.) — Çarşambayı Perşembeye bağlayan gece Londraya yapılan Alman hava hücumunun yaptığı tahribat arasında, bir çok kiliseler, hastaneler, sinemalar, mağazalar, antrepolar ve evler vardır. Bu imtihan Londra halkının, daha geçen sene sonlarında City'ye yapılan yangın hücumu esnasında göstermiş olduğu bütün büyük hasletlerini bir kere daha meydana çıkarmıştır. Bir çok vakada, bütün bceyi umumî sığınaklarda geçiren kimseler, sabahleyin evlerine döndükleri zaman, evlerini harabe olmuş veyahut enkazla çevrilmiş olarak bulmuşlardır. Ölen ve yaralananlar arasında, kendilerini bütün varlıklariyle sokaklarda yardım vazifelerine vermiş olan pasif müdafaa ve anavatan muhafaza servislerinin bir çok gönüllü efradı vardır. Beş yangın bekçisi, bombaların yanlarına düşmekte olduklarını görünce sığındıkları bir klisede ölmüştür. Diğer taraftan, 95 yaşında bir ihtiyar, ayni kilisenin hemen yakınında bir evin enkazı arasından sağ ve salim çıkarılmıştır. Diğer bir Londra kilisesinin civarında, bir bomba, büyük bir itfaiye merdiveninin dibine düşmüş ve merdivenin kilise içine doğru devrilmesi üzerine yangını söndürmek üzere su sıkmakta olan itfaiye efradının ölümüne sebebiyet vermiştir.

Westend mahallesine de bir çok infilâk bombaları düşmüştür Tiyatrolar ve eğlence yerlerinin merkezi olan bu mahallede, ayni zamanda payıtahtın en güzel dükkânları da bulunmaktadır. Bu sabah, bu mahalle, bomba parçalariyle kırılmış bir çok camekânlarla hazin bir manzara arzediyordu.

Hücum yapan tayyarelerden birisi, daha bombalarını atmadan alavler içinde yere düşmüş ve bir hali arsada infilâk etmiştir. Daha evvel parasütle atlıyan mürettebat, buradaki halk tarafından esir edilmiştir. Junkers - 88 tipinde diğer bir Alman bombardıman tayyaresi, bir mitralyöz ateşini müteakip, bir köy civarında tarlalara düserek parçalanmıştır. Bu tayyarenin mürettebatı ölmüştür. Baska bir Alman tayyaresi Kensington'da büyük bir cadde olan Highstreet civarında yere düşmüş, diğer bir tanesi de Wimbledon civarında parçalanmıştır.

Bazı mahallerde münakalâta engel teşkil eden enkazın temizlenmesinde, öğleye doğru çok büyük terekkiler kaydedilmiş bulunuyordu.

Kışın yapılan diğer hücumlardan sonra olduğu gibi, bu sefer de Londrada müşahitler üzerinde en fazla tesir bırakan keyfiyeti, ölümle korkutulmak tesebbüsü karşısında halkın gösterdiği fevkalâde yüksek sükûnet ve dünyanın en büyük şehri olan Londranın daima Alman bombalarına mukavemet eden muazzam bünyesi teskil eylemektedir.

Alman tebliğine göre

Berlin, 17 (A. A.) — Resmî tebliği: 10 Nisanda İngiliz hava kuvvetlerinin Berlinin meskûn mahallelerine ve tarihî merkezine karşı yapılan hava hücumuna karşılık olarak dün gece Alman hava kuvvetleri de Londra üzerine büyük mikyasta bir hücumda bulunmuşlardır. Muharebe tayyarelerinden mürekkep bu filolar ardarda ve durmadan bütün gece Londra üzerine her çapta infilâk ve yangın bombaları atmışlardır. Rüyet şartları iyi olduğundan bombardımanın neticesi görülebilmiştir. İlk tayyareler bombalarını atarak döndükleri zaman limana civar mahallelerde ve şehrin sair kısımlarında geniş yangınlar çıkmıştır. Yangınların ışığı Manştan ve Belçika sahillerinden görülebilmiştir. İleride İngilizlerin Alman şehirlerinde meskûn mahallelere karsı yapılacak hücumlarına lâviği vechile ve kesif akınlar yapılmak suretiyle cevap verilecektir.

Dün gece düsman Almanyanın simali garbisinde müteaddit yerlere infilâk ve yangın bombaları atmıstır. Mühim hasar vuku bulmamıstır. Sivil halk arasında az zayiat verilmistir. Gece avcı tayyarelerimiz ve tayyare dafi bataryalarımız dört düşman tayyaresi düsürmüslerdir.

İngiliz Harp Gemileri Amerikada Tamir Olacak

Vaşington, 17 (A.A.) — Bahriye Nazırı Albay Knox, dün gazetecilere yaptığı beyanatta Amerikan limanlarına gelecek olan hasara uğramış İngiliz harp gemilerinin Amerika tezgâhlarında diğer bütün gemilere tercihan tamir edileceğini söylemiştir. Albay Knox bu vaziyetin Amerikan harp gemileri insaat programı üzerinde az çok müessir olacağını kabul ederek şunları söylemiştir:

"Bununla beraber iki Okyanus filomuzun zamanında hazırlanmış olacağını ümit ediyorum.,,

Nazır, son günlerde Nevyorka gelmiş olan Malaya ismindeki İngiliz zırhlısının havuza çekilmek üzere Amerikan limanlarına gelecek olan birçok İngiliz gemisinin ilkini teşkil ettiğini söylemiştir.

Groenland meselesinden bahseden Albay Knox, Amerikan filosunun bu mıntakava kuvvet göndermesinin şimdilik tamamiyle münasip olmıyacağı mütalâasında bulunmustur.

Uzak Şark meseleleri görüşüldü

Vasington, 17 (A.A.) — İngiliz Büyük Elciliği Müstesarı ile Avustralya Elçisi dün Hariciye Nazırı Cordell Hull ile görüşmüslerdir. Bu mülâkatta bilhassa Uzak Şark vaziyetinin tetkik edildiği zannolunmaktadır.

Hariciye Müstesarı Sumner Welles ile de görüşen İngiliz Büyük Elciliği Müstesarı Butler mülâkatlarda tetkik olunan meselelerden birinin de Pasifik denizindeki seyrüsefer meselesi olduğunu söylemistir.

İrlândadan üs istenmemiş

Vasington, 17 (A.A.) — Hariciye Nazırı Hull, Birleşik Amerikanın Büyük Britanyava deniz üsleri verilmesi hakkında müstakil İrlandadan talepte bulunmak niyetinde olmadığını bildirmiştir.

İngiliz Hükûmetinin Bir Cemilekârlığı

Ankara, 17 (A.A.) — İngiltere Büyük Elçisi Sir Hughe Knatchbull Hugessen, Hariciye Vekâleti emrine, Bulgaristanda hazırlanarak İstanbulda Perapalas otelinde patlıyan bomba hâdisesinde zarar görenlere İngiliz hükûmetinin sempatisi eseri olarak 5.000 lira tevdi etmiştir, Bu meblâğ, evvelce İngilterenin Sofya Elçisi Rendel tarafından verilmiş olan 1.000 ve İngiltere Ticaret Korporasyonu tarafından tevdi edilmis bulunan diğer 1000 liradan ayrıdır.

Hâdiseler ve İranın Vaziyeti

Muharebenin İrana Doğru Yer Değiştirme Tehlikesi Varmış

Tokyo, 17 (A. A.) — "Ofi.": Japon gazetelerinin en mühimlerinden biri olan Asahi gazetesi başmakalesini İranın vaziyetine tahsis ederek bu memleketle Sovyetler birliği arasında mevcut gerginlikten endişe duyduğunu yazarak diyor ki:

"Yunanistanda ilerleyen Alman ordularının şimdi Balkanlardaki barut fıçısını ateşlemesi üzerine muharebenin İrana doğru yer değiştirme tehlikesi vardır.

Emin bir membadan alınan haberlere göre mühim İran kuvvetleri şimal hududuna gönderilmiştir. Tahranla Bakü arasındaki hava nakliyatı 15 Nisandanberi tatil edilmiştir. Ve şimal hududuna giden yolların hepsi kapatılmıştır. Bu gerginliğe sebep Sovyet ordusunun İran hududunda büyük bir askerî manevra yapmış olmasıdır.

Gazete,. Sovyetler Birliğinin Basra körfezinde bir mahreç temin etmek arzusundan doğan bir münaferetin İran - Sovyet münasebetlerine hâkim olduğunu hatırlatmaktadır. Geçen Temmuzda Sovyetler Birliğinin İrandan arazi metlibatında bulunduğu hakkında işaa edilen haberler bütün dünyada büyük bir heyecan uyandırmış fakat her iki devlet bu haberleri yalanlamıştı. Gazete, Japonların 1904 te Rusyayı hezimete uğratması üzerine Carlık Rusyanın İran hakkında beslediği emellerin frenlendiğini hatırlatmakta ve Sovyet inkilâbını takiben Ruslar ve İngilizlerin işgali altında bulunmakta olan İranın Şah Riza Pehlevi tarafından hürrivet ve istiklâline tekrar kavuşturulduğunu tebarüz ettirmektedir.

Sovyetler Belçikaya Yağ Gönderiyor

Londra, 17 (A.A.) — Burada öğrenildiğine göre, dün Moskova da Sovyetler Birliği tarafından önümüzdeki 12 ay zarfında Belçikaya mühim miktarda yağ gönderilmesini derpiş eden bir anlaşma imza edilmiştir. Almanya tarafından tasvibedildiği tahmin edilen bu anlaşma bu lüzumlu maddenin fikdanını büyük bir mikyasta izale edecektir.

Büyük Bir Yangın

Tokyo, 17 (A.A.) — Tokyonun 300 kilometre batı şimalinde kâin Toyama şehrinde çıkan bir yangın neticesinde 820 ev yanmış, 5,000 kişi açıkta kalmıştır. Hasar bir buçuk milyon yen olarak takdir edilmektedir.

Japon Şehirlerinde Pasif Korunma Tedbirleri

Tokyo, 17 (A.A.) — Bütün mühim Japon şehirlerinde, pasif müdafaa hazırlıkları yapılmaktadır. Hükûmetin hazırladığı plânlar arasında, ezcümle şehirlilerin geniş mikyasta tahliyesinin tanzimi, hasara uğrıyan şehirlerin süratle tamiri, hususî hava müdafaa mıntakaları tesisi ve fabrikalarla nakliyatın himayesi mevcut bulunmaktadır.

Doktor Hafız Cemal
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka her gün saat (2 — 6) ya kadar İstanbul Divanyolu No. 104.
Tel: 22398

GRİPİN

Baş, diş ağrıları, nezle kırgınlık ve üşütmekten mütevellid bütün ıstırabların başlaması ile beraber aklınıza gelen ilk isim olmalıdır.

Mideyi Bozmadan Kalb ve Böbreklere Dokunmadan

En Seri Tesir, En Kat'î Netice

Icabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklitlerinden sakınınız. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Nafia Vekâletinden:

Elâzığ - Van - İran hududu hattının "İskele köy,, Van İskelesi - Van hudut kısmının demiryol etüt işi kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 3.5.941 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat on ikide Vekâletimiz demiryollar inşaat dairesindeki komisyon odasında yapılacaktır.

2 — Bu işin muhammen bedeli otuz dört bin liradır

3 — Muvakkat teminatı iki bin beş yüz elli liradır.

4 — Bu münakasaya girmek istiyenler referans ve diğer vesikalarını bir istidaya bağlıyarak münakasanın yapılacağı tarihten en az üç gün evvel Vekâlete vermek suretiyle bu iş için ehliyet vesikası istiyecekler ve bu vesikayı teklif zarfına koyacaklardır. Münakasa tarihinden en az üç gün evvel yapılmamış olan müracaatlar nazarı dikkate alınmıyacaktır.

5 — Mukavele projesi, baymdırlık işleri genel şartnamesi, eksiltme şartnamesi, etüt umumi fenni şartnamesi, katî mükâfilerin hesaplarına ait tip, katar süratlerini ve fren mesafelerini gösterir Diyağram, istikşaf haritasından ibaret bir takım münakasa evrakı yüz yetmiş kuruş mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

6 — Teklif verecek olanlar teklif zarflarını iki bin dört yüz doksan numaralı kanunun ve eksiltme şartnamesinin tarifatı dairesinde hazırlıyarak münakasanın yapılacağı saatten bir saat evveline kadar numaralı makbuz mukabilinde demiryollar inşaat dairesi arttırma, eksiltme ve ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir. (2113) (2994)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi : 1888

Sermayesi: 100,000, 000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi : 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

2	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	"	500	"	2.000	"
4	"	250	"	1.000	"
40	"	100	"	4.000	"
100	"	50	"	5.000	"
120	"	40	"	4.800	"
160	"	20	"	3.200	"

DİKKAT: Hesaplarmdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İDEAL BÜRO

Yazan: İktısat Doktoru GASSON

diyor ki: "Az masrafla iyi iş yapmak, para kazanmak istiyorsanız, "İDEAL BÜRO" yu okuyunuz.,,

Satış yeri: TAN - İstanbul

Fiatı 50 Kuruş.

Sahip ve Neşriyat müdürü: Emin Uzman. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. S. TAN Matbaası

MAKSİM'de

19 Nisan Cumartesi Gecesi

KIYMETLİ SAN'ATKÂR

SAFİYE

nin Muvakkaten İstirahate Çekilmesi Münasebetile

VEDA GECESİ TERTİP EDİLMİŞTİR

SAN'ATKÂR **SAFİYE** BU GECEYE İştirak edecektir.

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir, veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bünü dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

TAN Neşriyat Evi
Istanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi iki cilttir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir.

Sümerbank Umum Müdürlüğünden

Yeni kırkım dolayısiyle mevsim için carî olmak üzere İktısat ve Ticaret Vekâletlerince müştereken tayin ve 10.4.1941 tarihinde ilân edilen esas fiyatlara nazaran tesbit edilen mıntaka mübayaa fiyatlarımız 1 numarada gösterilmiştir. Bu fiyatlar normal yapak fiyatları olduğu cihetle normalin fevkinde keçe, çakıldak, pıtrak, koç ve saireyi ihtiva eden mallarm mübayaasmda tatbik olunacak tenzilât nisbetleri de II numarada tayin olunmuşlardır.

Bu esaslar dahilinde mübayaaya başlamış olduğumuzu, mevsim inkişafına göre ekiplerimizin kırkım mıntakalarına gönderileceğini ve halen ekiplerimizin Mersin ve Diyarbakır mıntakalarmda faaliyete geçmiş olduklarmı alâkadarlarm nazarı dikkatine vazeder, daha fazla malûmat almak istiyenlerin İstanbul'da Katırcıoğlu hanmda Sümerbank Birleşik Yün İpliği ve Dokuma ve Sungipek Fabrikaları müessesesi merkezine müracaatları lüzumu bildirilir.

YAPAĞ CİNSLERİ

No. I

	vanit	Merinos (kirli)	Yarmkan (kirli)	Merinos (kuzu)	Trakya malları	Tip Trakya	İzmir	Aydınlı	Anadolu (İnce)	Anadolu (kaba)	Şark (İnce)	Şark (kaba)	Erzurum kızıl % 10 beyazlı	Van ve Erzurum beyaz	Karayaka ve koç	Deri malı
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	—
İstanbul'da teslim fiyatları	Kilo	—	—	—	81	75	73	73	72	68	73	68	75	73	60	—
Mübayaa mahallerinde teslim fiyatları																
1) Edirne, Uzunköprü, Lüleburgaz, Kırklareli, Çorlu, Babaeski, Tekirdağ ve civarı					77											
2) Bursa, Bandırma, Balıkesir, Karacabey, Kemalpaşa, Yenişehir, Manyas, Gönen, Biga, Bergama		170	150	130	—	71										
3) Manisa, İzmir, Aydın ve civarı							69									
4) Mersin, Seyhan ve civarı								67								
5) Afyon, Eskişehir, Kütahya, Bolvadin, Akşehir, Isparta, Burdur ve civarı									67	63						
6) Konya, Karaman, Kadınhan, Ereğli ve civarı									67	63						
7) Kayseri, Aksaray ve civarı										62						
8) Urfa, Mardin, Diyarbakır ve civarı											67	62				
9) Kars, Bingöl, Erzurum, Karaköse ve civarı													67	Erz. 65		
10) Van														Van 58		
11) Karadeniz sahili vilâyetleri															56	

Ait olduğu cinsin % 5 noksaniyle

No. II

Mübayaa edilecek olan mallarda parça, deri, keçe, koç, pıtrak, güveli mallar ile çakıldak ve yabancı madde toleransları ve rutubet miktarı aşağıda tasrih edilmiştir:

1) Parça: % 8 nisbetine kadar esas mal ile birlikte kabul olunur. Bu nisbetten fazlası esas mali fiyatmın % 25 noksaniyle alınır.
2) Deri: Esas mal ile birlikte gelen deriler bu mal fiyatmın % 5 noksaniyle alınır.
3) Keçe: % 3 e kadar esas mal ile birlikte kabul edilir ve fazlası için kiloda 8 kuruş tenzilât yapılır.
4) Koç: % 3 e kadar esas mal ile birlikte alınır.
5) Pıtırdaklı: % 3 e kadar sıvama pıtıraklı mal kabul edilir. Bu nisbetten fazla sıvama pıtıraklılar için kiloda 10 kuruş noksaniyle tediye edilir.
6) Güveli mal: Alınmaz.
7) Çakıldak: % 3 e kadar mal ile birlikte kabul olunur. Bu nisbetten fazlası tenzil edilir.
8) Diğer yabancı maddeler: Âzamî % 1 e kadar kabul edilir. Fazlası tenzil olunur.
9) Rutubet: Normal olacaktır.
10) Çuval: Çuvalı mübayaada dara % 2,5 nisbetini aşmıyacaktır. (3041)

KAYIP: İstanbul seyrüsefer idaresinden aldığım 1354 - 1355 - 1914 - 1915 - 1916 numaralı bisiklet plâkaları kaybolmuştur. Yenilerini alacağımdan hükümleri kalmamıştır. **Şişli Âbidei Hürriyet caddesi 225. İstepan Sevul.**

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

Bir çuvaldan aşağı olmamak üzere helvalık irmik satışma başlanıldığmdan arzu edenlerin Sirkecide Liman hanmdaki Ofisimiz satış servisine müracaatları ilân olunur. (3057)

OSMANLI BANKASI

TURK ANONIM ŞIRKETI

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir. (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerinde
PARIS, MARSILYA ve NIS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANISTAN, IRAN, IRAK, FILISTIN ve MAVERAYI ERDUN'da

Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, ROMANYA, YUNANISTAN, SURIYE, LUBNAN
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.

Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Muhammen bedeli (9150) dokuz bin yüz elli lira olan 15 ton pamuk veya zeytinyağı 30/4/1941 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (686,25) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (2875)

★ ★ ★

Muhammen bedeli (2700) lira olan 1500 Kg. Flating vernik (5.5.1941) pazartesi günü saat (10,45) onu kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (202) lira (50) kuruşluk muvakkat teminatı ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3045)

P. T. T. Umum Müdürlüğünden

1 — İdare ihtiyacı için 100 ton Gazovil kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel (19100) muvakkat teminat (1432,5) lira olup eksiltmesi 2 Mayıs 1941 Cuma günü saat (16) da Ankarada Evkaf apartmanmdaki P. T. T. Umum Müdürlük satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubiyle kanuni vesaiki ve teklifi muhtevi kapalı zarflarmı o gün saat (15) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbulda P. T. T. Levazım Ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. (2918) (2082)

İstanbul Belediyesi İlânları

İtfaiye Boğaziçi motörü için alınacak 2 adet pervane ve 2 adet şaft temdiden açık eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 646 lira ve ilk temniatı 48 lira 45 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 28/4/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (3049)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — 750 vatlık, 500 adet "A. E. C. armatürü için yarım opal glob,, pazarlık usuliyle satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 3.6.941 günü saat 15 de Metro hanmm 5 inci katmda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 137 liradır.

4 — İsteklilerin parasız olarak verilmekte olan şartnameleri levazımdan almaları ve kanuni vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları. (2991)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye çıkarılan her iş için, münakasaya iştirak etmek istiyenlere Nafia Vekâleti tarafından verilen ehliyetnameler yalnız o işe mahsus olmak ve bir defa kullanmak üzere kıymeti olan bir vesikadır.

Bazı müesseselerin bir iş için ve bir defaya mahsus olmak üzere verilen bu ehliyet vesikasını daimî bir ehliyetname gibi ve reklâm mahiyetinde kullanmakta oldukları görülmektedir. Bu vesikalar eksiltmeye çıkarılan işin mahiyetine göre verildiği ve hiçbir zaman daimî mahiyetinde olmadığı hususu alâkadarlarm malûmu olmak üzere ilân olunur.

Konferans

Türk Yüksek Mühendisleri Birliği İstanbul Şubesinden: 18 Nisan 1941 Cuma günü saat 17,30 da Gümüşsuyunda Y. Mühendis mektebinde Dr. Y. Mühendis **SAID KURAN** tarafından ***Demir Tasarrufu ve Demirsiz Betonarme*** Mevzulu bir konferans verilecektir. Gelmenizi dileriz

KAYIP — Ankara Ziraat Bankası merkez müdürlüğünden aldığım 11236 numaralı tasarruf cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü kalmamıştır. Fehim oğlu Ahmet Kılıç

HALKEVLERINDE:

Eminönü Halkevinden: Cuma, Cumartesi akşamları saat (21) de ve Pazar günü saat (15) te Evimiz Temsil şubesi (Himmetin oğlu) piyesini temsil edecektir.

Her üç temsilin numaralı giriş kartlarının Evimiz Bürosundan alınması rica olunur.

YENI NEŞRIYAT:

ATEŞ AĞACI — Sâmiha Ayverdi tarafmdan yazılmış ve Gayret Kitabevi tarafından neşredilmiş tefekkür ve aşk örneği bir romandır.

BELEDİYELER DERGİSİ — Şehircilik ilmini yayan tek mecmuamızdır. Ankarada Belediyeler Bankası tarafından neşredilir. 67 inci sayısı çıkmıştır.